

İÇ SAHİFELERDE

- 3 üncüde: Abdülhak Hâmid
İsmail Müştak Mayakon
5 incide: Tarihte Türk - Sırb dostluğu
M. Turhan Tan
Japonya mektupları
7 ncide: Bugünün ve yarının kahramanları arasında
Kandemir

Cumhuriyet

Onüçüncü yıl sayı : 4652

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Bağmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

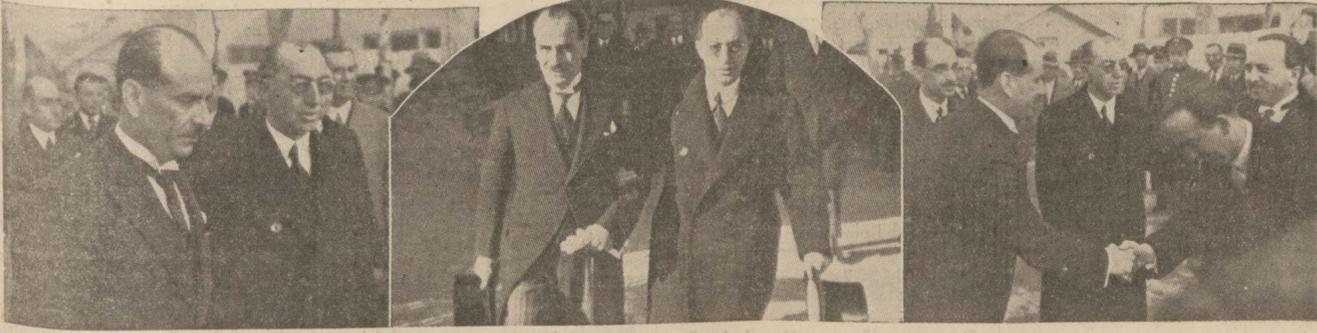
Salı 27 Nisan 1937

Samsun
4üncü Yerli Tullar
SERGİSİ

19 MAYIS 1937
Atatürk Günü Açılacaktır

Kardeş Irak Hariciye Nazırı dün Ankarada hararetle karşılandı

Dr. Naci Elasil «Atatürk yalnız Türkiyenin değil, bütün Şarkın yeniden doğmasına sebep oldu» diyor

Dost Nazır Naci Elasil'in Ankara istasyonunda istikbalinden intibalar

Türkiye - Suriye meseleleri ve misafirimizin kanaatleri

Nazır, Suriyelilerin bize karşı muhabbetine emin olduğunu ve iki tarafın anlaşabilmesi için bir hizmette buluna bilirse bunu derhal yapacağını söyledi

Atatürk dost misafiri kabul etti

Misafirimiz şerefine hazırlanan ziyafet ve resmi kabul

Ankara 26 (Telefonla) — Dost Irak Hariciye Nazırı doktor Naci Elasil refakatinde Irak Hariciye Nezareti müşteşarı Cemil, şark işleri müdürü Nusrat olduğu halde bu sabah saat 6,55 te Toros ekspresile şehrimize geldi ve parlak merasimle karşılandı. İstasyon Türk - Irak bayrakları ile donanmıştı. Misafirimiz, Hariciye Vekili Tevfik Rüşü A - rasla Ankara vali ve belediye reisi, Irak elçisi, mevki kumandanı, Dış İşleri Genel Sekreterliği vekili, protokol ve birinci daire şefleri, Ankara merkez kumandanı, emniyet direktörü ve Irak elçiliği erkânı tarafından karşılanmış ve başta bir bando mızıkla olduğu halde bir askerî müfreze resmi selâmı ifa etmiştir.

Ankara durağında dost ve kardeş iki

Dost Irak Hariciye Nazırı Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüşü Arasla bir arada

memleket Dış İşleri Bakanının karşılamaları çok samimi olmuş ve ekselâns Naci Elasil kendisine ihtiram resmîni yapmakta bulunan askerî müfrezeyi selâmlamıştır. [Arkası Sa. 8 sütun 1 de]

Cenevrede Türk projesinin ilk kıraati bitti

Yarın statünün tahririne başlanacak
Suriyede Türklere karşı sempati gittikçe artıyor.
Lübnanda Cizvit papazlarının faaliyeti

İskenderiye'de yeni harfleri teahis için açılan kurslardan birine devam eden kadınlar X işaretlisi öğretmen Bayan Mebrure Güvensoydur

Cenevre 26 (Müzakereleri takip eden arkadaşımızdan telefonla) — Hatay anayasasını hazırlanmaya memur tâli komite bugün toplanarak Türk projesinin ilk kıraatini bitirmiştir. Bugünkü toplantıda iki tâli komitenin daha teşkil edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu komiteler,

Sancak anayasasının teferruatını esaslı bir şekilde tesbit etmekle meşgul olacaklardır. Yarın komite statünün kat'i müzakeresi ve tahririne başlayacaktır.

DOĞAN NADI

[Arkası Sa. 4 sütun 4 te]

Orta Avrupa siyaseti hararetle bir safhada

Göring dün Mussolini ile görüştü, Von Neurat ta Romaya gidiyor, Duçe ile Hitler yakında buluşacaklar

Romanya Kralı ve Polonya Reiscumhuru karşılıklı ziyaretler yapacaklar, iki devlet Erkânî-harbiye Nazırları müzakereye girişiyorlar

Avusturya Başvekili ve Hariciye Nazırı Romada, General Göring ve Mussolini bir arada

Duçe Çekoslovakyanın Fransız ittifakından ayrılmasını tasavvur ediyormuş

Roma 26 (A.A.) — Göring bu sabah buraya gelmiştir. Yarın sabah Almanya hareket edecektir.

Ziyaretler

Roma 26 (A.A.) — General Göring, bugün öğleden evvel Hariciye Nazırı Kont Ciano'yu ziyaret etmiştir.

Öğrenildiğine göre, Almanya'da bulunan General Göring Romada kalacağı kısa müddetten istifade ederek bugün

öğleden sonra Mussolini ile de bir görüşmede bulunacaktır.

Ciano'nun ziyaretleri ve Hitler - Mussolini mülakatı

Roma 26 (A.A.) — Reuter Ajansı muhabirinden:

Venedikte geçende Schuchnigg ile yaptığı mülakattan sonra Mussolini, bu sabah Göring'le görüşecektir. Bu görüşme esnasında yeni müttefikler bulmak suretile Roma - Berlin mihverini takviye etmek hususunda sarfedilen gayretler mevzuu bahsolacaktır. Fransanın müttefikleri olan Çekoslovakyanın Paris - Londra mihverinden uzaklaştırılarak tecrid edil-

[Arkası Sa. 7 sütun 5 te]

Montreux Konferansı

Fransız delegesinin ansızın Parise gitmesi müzakereleri muvakkaten durdurdu

Montreux 26 (Müzakereleri takip eden arkadaşımızdan telefonla) — Mısırın kapitülasyonlar kongresindeki Fransız delegesi ansızın Parise gitmiştir.

Esasen Mısır kanunu esasının bazı esaslı noktalarına Fransanın muhalif olduğu malumdur. Bu itibarla Fransız delegesinin, hükümetinin mütaleasını almak üzere memleketine gittiği anlaşılıyor. Bu da müzakeratın bu sıralarda gergin bir

safhada bulunduğunu göstermektedir.

Geçen gün haber verdiğimiz gibi bugün intikal devresinin müddeti ve ecebi kelimesinin tarifi müzakere edilecekti. Fakat bugün komiteler toplanmış da esaslı bir şey görüşülmemiştir. İçtimalara Fransız delegesinin avdetini müteakib devam edilecektir. Fransız delegesinin salı veya çarşamba akşamı buraya gelmesi bekleniyor.

DOĞAN NADI

Ispanya ihtilâlcileri Bilbaonun kapısında

Franco kuvvetleri dün de şimalde birçok mevzileri işgal ederek Durango'yu muhasara ettiler

Ispanyanın şimalinde Bask cephesinde mütislerin tahliye ve milliyetperverlerin işgal ettikleri siperlerde Franco kuvvetleri

Bask cephesi 26 (A.A.) — Havas - jansının muhabiri geçen cumartesi günündenberi Franco, 'kıt'alarının işgali altında bulunan Elgueta ismindeki küçük kasabayı ziyaret edecektir.

Durango yolu vadisine hâkim bulunan geçidin tepesine yakın bir noktada

kâin olan Elgueta'nın Franco kıt'aları - nın taarruzunun başlangıcındanberi en çok hasara uğrayan bir kasaba olduğuna şüphe yoktur. Bütün evlerde kurşunların ve obüslerin izleri görülmektedir.

[Arkası Sa. 8 sütun 3 te]

YUNUS NADI

[Arkası Sa. 7 sütun 4 te]

Hürrem Sultan

Tarihi tefrika : 101

Yazan : M. Turhan Tan
(Tercüme ve ıktibas edilemez)

İbrahim Paşanın yeni tezvirleri Paşa İskender Çelebiyi gözden düşürmek için ne yaman entrikalar çevirmiş ve Padişahın husumetini onun üstüne nasıl çekmişti?

— Efendimin fermandında. İstanbul'dan çıkarken dahi İskender Çelebiye müsaverez iş görmemektir ferman bu - yurmuşunuz. Onu dinlemişsem efendimi dinlemişim demektir.

Hünkâr, derin ve çok derin bir bakışla vezirini süzdü, sonra başını göğsüne doğru eğerek gene derin ve çok derin bir düşünce geçirdi, daha sonra silkinir gibi yapararak boynunu dikti:

— Yık, dedi, o kocamın çadırını başına. Bundan geri ne yüzünü görmek, ne adını duymak isterim.

Dehşetle, tantanasile bütün vezirlerden üstün görünen, servet bolluğunun temin ettiği haşmete güvenerek Veziriazamla da rekabete girişen, üç yüzü sırmalı elbise ve serpuş giyinir altı yüz köle taşıyan, her sefere çıkışta bin iki yüz müsellâh süvariye rükâbında yürüten, Sokullu Mehmed, Pertev, Piyale, Ahmed, Zâl Mahmud, Lala Mustafa, Güllâbi, Behram, Rus Hasan ve Hüseyin Paşalar gibi herbiri birer suretle adlarını Osmanlı tarihine geçiren on mühim şahsiyeti - köle olarak satın alıp terbiye etmek suretiyle - yetiştiren İskender Çelebi, işte bu emir üzerine bir «hiç» oluvermişti.

İbrahim, inen darbenin ağırlığını çoğaltmış olmak için İskender Çelebinin uhdesinde bulunan zengin zeametleri de hemen padişahın hasırlarına sokmuştu. Fakat kudretsizleştirilen düşmanın canı henüz teninde duruyordu ve devlet divanından kovulan ihtiyar defterdar, köleleri tarafından sevgi ile çevrili olarak gene orduya takib ediyordu. Onu bugün «hiç» eden şahane kudretin yarın pısman olması, yıkılan varlığı yenisinden ayağa kaldırması mümkündür.

İbrahim, işte bu imkânı da gidermek için fırsat aramağa koyuldu, birçok denemeler yaptı, Hünkârın düşüncelerini nüfuz etmeye çalıştı, imalarda ve telimlerde bulundu, fakat Bağdada varlığınıca kadar meramına eremedi.

Bağdad, Abbasoğulların Mezopotamya'da kurdukları bu büyük şehir, harbsiz olarak elde edilmişti. Tebrizde olduğu gibi Bağdadda da Türk gücüne karşı koymayı düşünen tek bir kimse yoktu ve orduya önderlik eden İbrahim Paşa, bir neferin burnu kanamadan ve bir düşman burnu kanatmadan şehri ele geçirmiş bulunuyordu.

Hünkâr, Türk gücüne borçlu tutulmak lâzım gelen bu muvaffakiyetin şerefini de İbrahim'e bağışlamaktan geri kalmadı, şehrin işgal olduğunda müjdesini alınca vezirinin tahsisatını altı milyon akçeye çıkardı, ayrıca yirmi bin altın ihşan etti. Maksudı onun hakkında beslediği hıncı sezdirmek, şu uzun sürmüş seferi dağdağası bitirmekti. Lâkin İbrahim, mazhar olduğu iltifattan istifade etmediği ihmal etmedi, Bağdadda kurulan ilk işret karşısında sözü İskender Çelebi işine çevirdi:

— Siz, dedi, neşelisiniz. Çünkü Bağdada sahib oldunuz. Ben bahtiyarım. Çünkü velinimetimi mahzuz olmuş görüyorum. Ocaklı sevinc içinde. Çünkü büyük bir zafer kazanmışlardır. Fakat bir adam var ki çadırına kapanmıştır, size beddua ediyor, bana beddua ediyor, orduya beddua ediyor. Belki bu kadarla kalmıyor, elaltından para dökerak çalları avlamağa, şunu bunu efendime karşı havlatmağa çalışıyor. Velinimetimin bu hain hakkında bir hüküm vermesi lâzımdır.

Sultan Süleyman, iri bir kadeh şarab yuvarladıktan sonra bığını biktü, sakalını karıştırdı, uzun bir düşünce geçirdi ve hafifçe içini çekti:

— Bunlar, dedi, masaldır İbrahim. Lâkin İskender Çelebi, seni bana gam zetti. Bu, bir suçtur. Küçüğün büyüğe ayıb araması, bulamazsa uydurması ve ondan daha büyükle bildirmesi kepazecelik bir iştir. Devlet şirazesini hırpalar. Sonra İskender Çelebi, seni yanlış yola sevk etmiştir, boş yer yürütmüştür, orduyu da yorup yıpratmıştır. Bu dahi büyük bir suçtur. Ben onun yapacağını değil, yaptığını düşünüp cezasını vermek isterim: Bedbahtı astır, ibret olsun!

İbrahim, kısa bir teşekkülle ıktifa ettiği ve şarab neşesiyle verildiği sezişen su eminden dönülmesinde meydan vermemek için hemen zasa yapıştı, kıvrak nağmeler çala çala efendisini uyuttu. Ertesi gün henüz gün doğmadan birkaç çavuş, İskender Çelebinin çadırına gelmişler ve yetmişlik ihtiyarı çalyaka ederek Bağdad çarşısına götürüp darağacına asmışlardı.

İlk bir mayıs sabahının güneşi mahmur bakışlarını ufukta gezdirirken bu saheneyi gördü, Bağdad önünde çadır kuran Osmanlı ordusu da aynı gün İbrahim Paşaya bir ağızdan lânet okudu (1)

Hünkâr, aksakalını ıktibale kefen yaparak göçüp gitmiş olan İskender Çelebiye kendini varis göstermekten çekinmedi. Onun bütün kölelerini ve hazinelerini zaptetti. Bu küçüklüğü, o büyük servetin İbrahime geçmemesi için yapıyordu. Fakat vezirini milyonlarla akçelik bir servetten mahrum ederken başka şekilde memnun etmeği ihmal edemeyerek onun yeni yeni kurbanlar kesmek isteyişine muvafakat göstermişti. İskender Çelebinin kayınbiraderi Hüseyin Çelebi, İbrahimi mahzuz etmek için feda olan o kurbanlardan biridir.

Sultan Süleyman, Hürreme bir gün evvel kavuşmak ülküsüne için için kıvrınıyordu. Altı aylık firak, bu uzun ayrılık onu müesses bir işiyak haline getirmişti. Her yanda Hürremi görüyor ve bu hayali elle tutamayınca sinir buhranlarına tutuluyordu. Fakat Hürrem, şakmaz bir ittard içinde yollyagıldığı mektublarında «eloğluna güven olmaz» mukaddemesiyle İbrahim aleyhine bir sürü sözler sıralayarak kocasını orduyan ayınlamaya teşvik ediyordu. Fettan kadın, şahlının aşkına kucak açmamanın, sevgi haykırın dudaklara buse sunmamanın, yanık yüreklerden kopup gelen yalva rıslara kulak vermemenin soğukluk doğuracağına bildiği için boyuna iştiyaktan, hasret istimesi çekte eriyip solduğundan, rüyada olsun aslanını görüp biraz müteselli olmak için gündüzleri de uyumak istediğinden ve gitgide açık gözle düş görmeğe başladığından bahsederek Hünkârın avutmaktan da geri kalmıyordu.

O, mektublarında bu nakaratı tekrar etmekle büyük bir zekâ göstermiş oluyordu. Çünkü kocasının İstanbul'a hemen dönmek istemesine karşı İbrahimi orduyunun başında bırakmak bahanesiyle gelmek, aşk işlerinde pek hassas olan Hünkârı şüpheye düşürebilirdi ve onu karısı tarafından aşk ile, ateşli bir kalb ihtirasıyla istenmediği endişesine sürüklerdi. Böyle bir şüphe ve böyle bir endişeden ise çok ağır neticeler doğması mümkündür. Onun için kocasına hem gelme, diyor, hem hicran teraneleri dinletiyor.

(Arkası var)

(1) «Mazul defterdar, makamile birlikte siyasi nüfuzunu da kaybetmişti. Ancak sonsuz serveti kendisini Sadrazam için muhataralı yapabiliirdi. İbrahim Paşa bu ihtimalden de kurtulmayı tasarladı, düşman hakkında idam emri almak için her çareye başvurdu. Bir divan günü Vezir Ayas ve Kasım Paşalar henüz gelmemiş oldukları halde İskender Çelebinin izalesine emir geldi ve o şehrin karşısında asıldı» - Hammer - yirmi sekizinci kitab -

Fenerler idaresi henüz satın alınmadı

Bir sabah gazetesi, Fenerler İdaresi'nin satın alındığını, Tahlisiye İdaresinden bir heyetin şirkete aid fenerleri teslim almağa başladığını yazmıştı.

Alâkadar makamdan aldığımız malûmata göre, bu haber doğru değildir. Satın alma mukavelesi henüz imzalanmamıştır. Bir heyetin fenerleri tesellüm etmekte olduğu da tahakkuk etmemiştir. Fenerler İdaresinin satın alınması müzakereleri bitmiş gibidir. Mukavele iki tarafca parafede edilecek ve kuvvetli bir ihtimale göre bir ay sonra imzalanacaktır. Şirkete aid fenerlerin Tahlisiye İdaresine devri bundan sonra kabil olacaktır.

İktisad Vekâletinin mühim bir tamimi

İktisad Vekâleti, bundan evvel üzerinde ısrarla durulan bir meseleye aid yeniden bir tamim yapmıştır. Bu tamimde ihracatçıların ihrac ettikleri malın menşehatnamesi, fatura gibi lüzumlu kağıtlarını göndermişlerce ihrac eşyası için müşkül vaziyetler ihdas etmemeleri işaret edilmekte ve bunun kat'iyen önüne geçilmesi bildirilmektedir.

Teftiş heyetleri reisi Ankaraya döndü

Şehrimizde pamuk ipliği üzerinde yapılan bazı yolsuzlukların tetkikile meşgul olan İktisad Vekâleti teftiş heyetleri reisi Hüsnü Yaman Ankaraya dönmüştür. Heyeti teftiş reisi bu hususta Vekâlet müfettişleri tarafından hazırlanan teftiş raporunu da birlikte götürmüştür.

Şehir ve Memleket Haberleri

İnhisarlarda barem tatbikatı

Memurlara maaşlarının baremdeki azamî miktarı verilecektir

İnhisarlar İdaresi memurları için tatbiki kararlarla barem için hazırlıklar yapılmaktadır. Kanun, hazırandan evvel Millet Meclisinden çıkarsa yeni barem bu sene tatbik edilecektir. Barem projesinde memurların asgarî ve azamî maaşları, zam ve terfi usulleri eşaslı bir şekilde tesbit edilmiştir. Kanununun tatbikile memurlara, maaşlarının baremdeki azamî miktarları verilecektir. Memurlar her iki sene bir tesbit edilen nisbetler dahilinde kıdem zammı alacaklardır. Derece yükselmesi işi de muayyen prensip ve müddetlere bağlanmıştır. Bu suretle, İnhisar memurlarının zam ve terfi işi yeni bir nizam altına alınmış olacaktır.

Diğer taraftan İnhisar memurlarının işlerinin ehli olmaları, muamelâta tam bir vukuf peyda etmeleri işine de ehemmiyet verilmektedir. Bu maksadla evvelce açılmış olan memurin kursuna yeni bir devre halinde devam edilmektedir. İdareye yeniden intisab edecek memurların yüksek tahsil görmüş olmaları şart koşulmakta olduğu gibi, memurların idare işlerini ve yeni muhabese usullerini öğrenmeleri için bu kurslardan geçmeleri de bir prensip olarak tatbik edilmektedir.

SOSYETELERDE

Şirketi Hayriyenin ilkbahar tarifesini

Şirketi Hayriyenin bahar tarifesini bu aybaşından itibaren tatbik edilecektir. Şirket yeni tarifesinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu cümleden olarak, pazar günleri Boğazdan Köprüye son posta saat on birde, Köprüden de hem Anadolu, hem Rumeli tarafına saat dokuzda kalkacaktır.

Her akşam Köprüden yirmi dördü on beşte Çengelköyüne kadar bir posta kalkacaktır. Bu posta cumartesi geceleri Boğaza kadar gidecektir.

Şirketi Hayriye hissedarları toplantısı

Şirketi Hayriye hissedarları dün fevkalade olarak toplanmışlardır. Toplantıda ruzaamede yegâne mesele olan 20 lira olan komisier aidatının 100 liraya iblâğına karar verilmiştir.

ÜNİVERSİTEDE

Kimya talebeleri Ankaraya gidiyorlar

Kimya Talebe Yurdu idaresinde olarak Kimya Enstitüsü doçent, asistan ve talebelerinden mütekebb 30 kişilik bir grup kömür sergisini ziyaret etmek üzere önmümüzdeki cuma günü Ankaraya gideceklerdir. Kimya talebesi Ankarada üç gün kaldıktan sonra avdette İzmir için kâğıt fabrikasını da ziyaret ederek tetkikatta bulunacaklardır.

Şehrimize gelen bir profesör

Lahey Üniversitesi profesörlerinden Şelviz konferans vermek üzere bugün şehrimize gelecektir. Profesör ilk konferansını perşembe günü akşamı saat 17.30 da Üniversite Edebiyat Fakültesi Coğrafya dersanesinde verecektir. Profesör Şelviz'in ilk konferansı «İlmi tarih ve ilmi coğrafya» mevzuu etrafında olup türkçeye de tercüme edilecektir.

MÜTEFERİK

Bir camide meydana çıkarılan mozayiklar

Süleymaniye semtinde Mollagürani camisi namile anılan kiliseden münkalib caminin nartekst kısmını teşkil eden galerinin üstündeki kubbelelerin vakitle mozakla müzeyyen olduğu hakkında malûmatı olup araştırma ve temizleme ameliyesi için Maarif Vekâletinden müsaade istihsal eden merhum Müştür Fuadın oğlu Hidayet tetkiklerine başlamıştır.

Hidayet asarâtika ve bedii eserlerle ödenberi uğraşan bir antika meraklısıdır. Hidayet birkaç günlük çalışma neticesinde ilk iş olarak sıvalar altından birkaç mozak parçası çıkarmıştır.

Bir arkeoloji profesörü şehrimizde

İsvetç Üniversitesine mensub ve ahiren Mısırda icra edilen beynelmilel hafriyat heyeti toplantısına iştirak etmiş olan arkeoloji profesörü Loraine İstanbul Müzelerinde yeniden açılan meskükât ve mücevherat salonunu görmek üzere dün Mısır'dan şehrimize gelmiştir. Profesör Loraine Müzeler idaresinin hususi memur ile dün müzelerimizi ve meskükât salonunu gezmiştir.

Vatandaş!

1 mayıs bahar bayramı günü gözetlerinizi Türk Maarif Cemiyeti rozetleriyle süsleyiniz.

Avrupa tren hattı banliyö tarifesi

Yazın seferlerin artırılması düşünülmektedir

Avrupa hattı banliyösünden yüzde (90) a kadar tenzilâtli yeni bir ücret tarifesi tatbik etmeğe başlayan Devlet Demiryolları İdaresi burada yeni bir seyrüsefer tarifelerinin de tatbikına hazırlanmaktadır. Çünkü halkın fazla rağbet ve tevacümü karşısında şimdiden ihtiyaca az gelen sefer adedinin yazın hele pazar günleri ihtiyacı hiç karşılamıyacağı muhakkak görülmektedir.

Geçen sene yazın yüksek ücret bulunmasından dolayı bazı pazarlar yolu aadedi 32.000 kişiye kadar çıkmıştı. Şimdi ise bu çok tenzilâtli tarife ile yolunun pazarları elli bin kişiye geçmesi uzak bir ihtimal değildir. Bunun için Sirkeçiden ve Küçükçekmece'den sık sık hareket edecek katarların ihtiva eden bir tarife hazırlanmaktadır.

Devlet Demiryolları tarifeler dairesi İstanbul - Edirne sefer müddetinin kısaltılması işi de tetkikler yapılmıştır. Krupp fabrikasında yaptırılan yeni lokomotifler bu da kabil olacaktır.

Bir kadın eroinci

Son on beş gün içinde yakalanan eroinciler sekizi buldu

Beyoğlunda Bayram sokağında bir apartmanda oturan ve sabakallardan olup halen hapishanede bulunan katil Baloncu Remzinin annesi Aliye son zamanlarda eroincilerle münasebet tesis etmiştir.

Emniyet müdürlüğü memurları evvelki gece apartmana ani bir baskın yaparak Aliyenin üzerini aramışlar ve bir miktar eroin elde etmişlerdir.

Aliye Emniyet kaçağçılık bürosuna teslim edilmiştir. Son on beş gün içinde yakalanan eroincilerin sayısı bununla sekize balığ olmaktadır.

Zabitann sıkı takibleri yüzünden eroincilerin faaliyeti çok azalmıştır.

Vali ve Belediye Reisinin isabetli bir kararı

Bir müsamerede satılmış bir locaya haksız yere fuzeli tasarruf hâdisesinden fevkalade müteessir olan Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ badema bu gibi münasebetsiz vaziyetlere kat'iyen mahal vermemek üzere tedbirler itihazına karar vermiştir.

Avrupa memleketlerinde tiyatroların bedeli verilerek alınmış localarına başka locaların girilmesi şöyle dursun, hatta bilet almak için takib olunan sırada bile kimse kimsenin önüne geçmez. Bu hal oralarda tramvaya binmek için koparılan sıra biletlerinde dahi böyledir.

Mesele esasen içtimai bir terbiye meselesi olmakla beraber alâkadar hükümet memurlarının aslında hakka riayet prensipinden kuvvet alan bu intizamı ihlâl ettirmekle sadece vazifelerini yapmış olacakları bedihidir.

Buna binaen sayın Vali ve Belediye Reismiz Emniyet memurlarına verilmesini kararlaştırdığı emirlerle badema bu gibi tecavüz ihtimallerine karşı tiyatro ve sinemaların yalnız loca biletlerinin değil, hatta numaralı parter biletlerinin dahi sahiplerine temin ettiği hakkın behemehal yerine getirilmesi ehemmiyet ve kat'iyetle derpiş eylemiş bulunmaktadırlar. Bu pek güzel ve yerinde harekete ancak teşekkür olunabilir.

VİLÂYETTE

Cumartesi günü bahar bayramı var

1 mayıs bahar bayramı münasebetiyle önmümüzdeki cumartesi günü devair ve mektepler kapalı bulunacaktır.

Vali Ankaraya gitti

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ; yeni sene bütçesile yapılacak işler hakkında alâkadar Vekâletlerle temas etmek üzere Ankaraya gitmiştir. Bir hafta kaldıktan sonra dönecektir.

19 mayıs şenlikleri programı hazırlanıyor

Bugün Vilâyette Vali muavini Hüdainin yanında Maarif müdürü ve koları du kumandanlığından gönderilecek bir murahhasa Fatih, Beyoğlu kaymakamları, spor teşkilâtı ve Halkevi murahhaslarından mürekebb bir heyet toplanarak 19 mayısta yapılacak şenlikler hakkında ihzari komitenin hazırladığı raporu tetkik edeceklerdir.

Beynelmielel Ticaret Odası erkânı

Dört murahhas bugün şehrimize gelecek ve yarın toplantı yapılacak

Beynelmielel Ticaret Odası reisi ve umumî kâtib muavinile Alman, İngiliz murahhasları bugün şehrimize geleceklerdir. Hazırlanan programda bir değişiklik olmadığı takdirde misafirler saat 16,15 te, Odanın hususi tayyaresile Yeşilköyde Hava meydanına inmiş olacaklardır.

Misafirlerimizi Yeşilköyde İktisad Vekâleti namına İç Ticaret Umum Müdürü Mümtaz, Beynelmielel Ticaret Odası Türkiye milli komitesi reisi Mithat Nemli, komite umumî kâtibi Galib Bahtiyar karşılayacaktır.

Bundan sonra doğruca Perapalas oteline gidilecektir. İç Ticaret Umum Müdürü bu iş için şehrimize gelecek dün yapılan hazırlıkları tetkik etmiştir.

Bu akşam Türkiye milli komitesi reisi Mithat Nemli saat 20,30 da evinde misafirlerle Türkiye milli komitesi azaları arasında tanışmağa vesile teşkil edecek bir ziyafet verecektir.

Yarın Ticaret Odasında büyük bir toplantı yapılacaktır.

ŞEHİR İŞLERİ

Hâlde yapılacak yeni bina

Keresteciler hâline ilâve olarak yapılacak olan yeni bina etrafındaki tetkikler bitmiştir. Evvelce bu binanın Eminönü cihetine tesadüf eden sahaya yapılması düşünülmüştü. Fakat bu kısımda birçok yerlerin istilâki icab ettiğinden sarfınazar olunmuştur. Yeni hâlde Unkapanı tarafına düşen kısım üzerinde yapılacaktır. Binanın projesi hazırlanmıştır. Kırk beş bin liraya mal olacaktır. Önüne iki tane de son sistem viñg konacaktır. İnşaata hazırandan sonra başlanacaktır.

Kurbağalidere temizleniyor

Kadıköyde Kurbağalidere civar olan saha üzerinde yapılmakta olan sivrisinek mücadelesinin arkası alınmıştır. Fakat bu civarın esaslı bir surette sivrisinekten kurtarılması için bilhassa Kurbağaliderenin temizlenmesi lâzım gelmektedir. Belediye ödenberi bu işi yapmak tasavvurunda olduğu halde bütçe darlığından dolayı imkân bulunmamıyordu. Yeni sene bütçesine tahsisatı konduğu için hazırandan itibaren dere temizlemeğe başlanacaktır.

Müstahdeminin muayenesi

Bütün müstahdemin; Belediye tarafından teşkil olunan sıhhi bir komisyona altı ayda bir muayeneye tâbi tutulmaktadırlar. Hazırandan sonra yalnız sünninelerin altı ayda; geri kalan bütün müstahdemininse üç ayda bir muayeneye tâbi tutulmaları kararlaştırılmış; bu hususta alâkadarlara tebligat yapılmıştır.

CEMİYETLERDE

Esnaf cemiyetlerinin açacağı dispanser

Esnaf Cemiyetlerinin Türbedeki yeni binasına tahsisatı işi tamamlanmıştır. Müşterek büroya dahil 14 cemiyet bininada faaliyete geçmiştir.

Şimdi Türbedeki binada esnaf dispanseri kurulmaktadır. Dispanser için iki doktor, bir ebe ve bir de hemşire angaje edilmiştir. Dispanser önmümüzdeki hafta başında faaliyete geçecektir. Burada bütün esnaf ve aileleri meccanen tedavi edilecektir.

ADLIYEDE

Bir tayın

Bakırköy sulh hâkimi Cevdet Adliye müfettişliğine tayin edilmiştir.

Taşınacak mahkemeler

Halen Eminönü kaymakamlık binasının içinde sıkışık bir halde bulunmakta olan Sulhanahmed birinci, üçüncü ve beşinci sulh hukuk mahkemelerinin Divanyoluna nakledileceklerini yazmıştı. Bu iş için Türk Kadınları Bîçki Yurdu kiralınmıştır. Binanın tamirine ve mahkeme olmağa elverişli taahhüdüne dünden itibaren başlanmıştır. Sulh mahkemeleri mayısın ilk günlerinden itibaren bininada çalışmaya başlayacaklardır.

GÜMRÜKLERDE

Gümrükteki eşyaların çıkarılmasına başlandı

931 senesi başından şubat ayının on beşine kadar gümrük ambar ve antrepolarına girmiş olan her çeşid eşyanın serbest bırakılması hakkındaki kararın nimenin tatbikına dünden itibaren başlanmıştır.

Bu tarihten itibaren malı gelmiş tüccarların eşyası müracaat sıralarına göre çıkarılmaktadır. Kararnameye dahil eşyanın gümrük ambar ve antrepolarından çıkarılması 1 hazirana kadar devam edecektir.

Siyasî icmal

Belçika Fransadan niçin ayrıldı?

Fransanın Umumî Harbin neticesi olarak hem kendi emniyetini sağlamlaştırmak, hem de bütün Avrupada hakimane bir nüfuz temin etmek maksadile kurmuş olduğu ittifak manzumesinin kendisi için hayatî ehemmiyeti haiz en değerli azası olan Belçika, evvelki gün neşredilen İngiliz Fransız beyannamesi kendisinden tamamiyle ayrıldı. Belçika, Fransanın şimal şarkısını Almanya'ya karşı himaye eden bir memleketidir. Coğrafi mevki de, askeri ve iktisadî kıymeti de Fransa için mühimdir. Bundan başka Belçikada yakın zamana kadar, fransızca konuşan Valon'lar diğer unsurlara faik ve fransızca, memleketiye resmî ve hâkim dil idi. Fransanın Almanya'ya karşı yapacağı taarruz hareketi için Belçika mükemmel bir ileri karakol ve üs teşkil ediyordu.

Şimdi Belçika, Fransa ile 1921 de akteylettiği askerî ittifaktan ve Almanya çekildiği halde Fransa, İngiltere ve Belçika arasında hükümleri gene baki olan Lokarno misakının, Alman ordusu Rhin mintakasını işgal ederek Fransa ve Belçika hududları boyunca yerleşikten sonra Belçika büyük erkânharbiyesinin Fransız ve İngiliz umumî erkânharbiye lerle yaptığı anlaşmalardan kat'ilerak çıkmış, siyasi ve askerî serbestisini ve istiklâlini tamamiyle kendine almıştır.

Bir gün evvel neşrolunan beyanname ile İngiltere ile Fransa, Belçikanın yukarıda söyledikimiz taahhüd ve bağlarından sıyrılmış olduğunu tasdik etmiş oluyorlar. Fransanın, Sovyetlerle karşılıklı yardım esası dairesinde ittifak akdetmesini bahane ittihaz eden Almanyanın Lokarno misakını ve Versay muahdesi ahkâmını parçalaması karşısında Belçika, hiç te hayatî ve siyasi menfaatlerinin alâkadar bulunmadığı şarkî Avrupa işleri yüzünden ve Fransanın Sovyetlere karşı olan taahhüdü dolayısıyla Almanya'ya karşı harekete geçmesi halinde kendisinin de büyük bir barbe sürüklenip mevcudiyeti tehlikeye düşeceğinden endişe ederek Fransa ile bütün bağlarını çözmeye kat'ilerak karar verdikten sonra, Fransa dahi bunu kabul etmekte muztar kalmıştı.

İngiltere ise Fransaya yardım edememiş ve Belçikayı eski taahhüdlere sadık kalmaya icbar edememişti. İki büyük devlet, Belçikanın kendilerini kat'ilerak ayrılmasını karar karşısında, bu devretten kendi müdafaası için kâfi derecede hazırlanacağı ve Milletler Cemiyeti azası sıfatile mevcut taahhüdlüleri ifa edeceği yolunda söz almaktan başka bir şey yapamamışlardır.

Bu taahhüdlere ise müphem sözlerden ibarettir. Belçikanın kendi müdafaası esbabını tamamlayacağı gayet tabii bir şeydir. Milletler Cemiyetindeki taahhüdlüleri ifa edeceğinden yeniden söz vermesinin bir kıymeti yoktur. İngiltere ile Fransa, Belçikadan hiçbir mukabil taahhüd istemiyerek bu memleketin tamamîyet ve masuniyetini muhafazayı taahhüd etmeleri, kendi topraklarının ve menfaatlerinin muhafazası icabı olduğundan, bu taahhüd yeni bir vaziyet ihdas etmemektedir.

Belçikanın tam ve mutlak bitarafliğe dönerek politikasında serbestisini ve istiklâlini eline alması, Fransanın emniyet ve müdafaası için çok ağır bir darbedir. Fransa, bu noksanı kapatmak için Almanyanın Lokarno misakından ayrılmış üzerine İngiltere ile kararlaştırdığı karşılıklı yardım anlaşmasını genişletmek ve Fransanın müdafaası için İngiltereyi yeni taahhüdlüleri zaman ilki sözü, Fransanın, kumünist olmaktan diğer milletlere nazaran daha uzak olduğunu temin etmek olmuştur. Fransanın İngiltereden yeni teminat alıp almaması Fransız Harbiye Nazırın Daladier İngiltereye gönderilmiştir. Komünistlikten çok çekinen ve Fransanın komünist olmasından korkan İngiltere için, teminat verebilecek mevkiide bulunan adam, bugünkü Fransanın başlıca devlet adamı küçük sermayedar sınıfını temsil eden radikal sosyalistlerin em mühim lideri Daladier'dir. Mumaileyh İngiltereye geldiği zaman ilki sözü, Fransanın, kumünist olmaktan diğer milletlere nazaran daha uzak olduğunu temin etmek olmuştur. Fransanın İngiltereden yeni teminat alıp almaması Fransız Harbiye Nazırının yapmaktaki olduğu teşebbüslerin muvaffakiyetine bağlıdır.

Muharrem Feysi TOGAY

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
	Senelik	1400 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER...

TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Eden Brükselde siyasî temaslara başladı

Belçika Kralı dün akşam İngiliz Hariciye Nazırını kabul etti

Londra 26 (A.A.) — Siyasî mahfil - lerde, Edenin Brükselde ziyaretinin Van Zeeland'ın nezaket ziyaretine mukabele için olduğu ve Dış Bakanın müzakerelere girişmeyeceği bildirilmektedir. Bununla beraber, bu ziyaret, Van Zeeland'a tevdi edilen ekonomik vazife hakkında nokta-i nazar tetkisine vesile teşkil edecektir.

Eden Kralın yanında

Brüksel 26 (A.A.) — Bu akşam saat 17 de Kral ve Kraliçe Laeken sarayında İngiliz Hariciye Bakanı Eden ile bayanın kabul etmişlerdir.

Alınan haberlere göre, İngiliz - Belçika konuşmaları bu akşam Eden ile Van Zeeland arasında vuku bulacak son bir mülakatla bitecektir. Eden, yarın sabah belediye dairesinde tertib olunan resmi kabulde bulunduğundan sonra öğle yemeğini hususi olarak Van Zeeland ile birlikte yiyecek ve sonra tayyare ile Londraya dönecektir.

Brüksel mülakatları hakkında muhafaza olunan ketumiyete rağmen, Eden, Van Zeeland ve Spaak, Almanyanın bir garp paketi çerçevesinde Belçikayı garanti etmesini elde eylemek hususunda müsad zamana beklenme - sinde mutabık kalmışlardır. Bu yolda - ki müzakerelere Paris, Londra ve Brük -

sel arasında devam olunacaktır. Her iki tarafta da Brükselde yapılan müzakerelerden memnuniyet beyan olunmakta - dir.

Bir gazetenin tahmini

Londra 26 (A.A.) — Eden'in Brüksel seyahati hakkında tefsiratta bulunan Observer gazetesi, seyahatin yeni şerait dahilinde çok dostane bir temas te - sisine matuf olduğunu bildirmektedir.

Sunday Express gazetesi, Fransız - İngiliz beyannamesinden sonra Eden'in Belçikanın üzerinden düşman tayyareleri geçtiği takdirde Londra ve Parisi haberder etmesini istediğini ve Belçika bitaraflığını tehlikeye düşürecek bir hattı hareketinde bulunmama için Belçikanın üzerinde Alman şehirlerine taarruz maksadile düşman tayyareleri uçuğu takdirde Almanyanı haberder etmesi hakkında mutabık kalmışları muhtemel bulunduğunu yazıyor.

İlk temas

Brüksel 26 (A.A.) — Hariciye Nazır Eden, refakatinde İngiltere sefiri Sir Ovey ve İngiliz eksperleri olduğu halde saat 10,30 dan 12,45 e kadar Başvekil Van Zeeland ve Hariciye Nazır Spaak - la görüşmüştür. Konuşmaların sonra İngiltere sefaretinde bir ziyafet verilmiştir.

Paris 26 (A.A.) — Amerika Dış Ba - kkanı Cordell Hull, Petit Parisien gazetesinin bir muhabirine yaptığı beyanatta, bir dünya ekonomî konferansının toplanması imkânları hakkındaki nok - tai nazırını izah ederek demiştir ki:

«Hiçbir şey, mübadeleyi tekrar temin ve komşu haklarını tammmasını sisten daha ziyade arzuya sayan ola - maz. Amerika ahenkli bir teşriki mesaiyi kolaylaştırmak için elinden geleni yapmaktadır. Barışın muhafazasını ve ekonomik mübadelenin inkişafını ancak bu teşriki mesai temin edebilir. Şimdi bu hususta teşriki mesaiye amade bu - lunmak kararı başka milletlere terettüb etmektedir.»

Paris 26 (A.A.) — Oevre gazetesi, Scapini ve Bergery tarafından yapılacak istizahlar münasebetile Başvekil Blum'un yakında ve belki de gelecek cuma günü memlekete hitaben bir beyanname neş - redecğini yazmaktadır.

Başvekil, patronları ve işçileri aynı menfaatinin şimdiki ihtiyaçlarını hatırla - mağa davet edecektir. Patronlara, ka - nunlara itaat edilmeye lüzum geldiğini ve işçilere de intizam ve düşüncesiz hare - ketlerin tehlikelerini hatırlatacağı.

Yeni tayinler

Ankara 26 (Telefonla) — Muhase - bat umum müdürlüğü ikinci mümeyyizi Osman Halid Zonguldak muhasebe mü - dürlüğüne, Zonguldak muhasebe mü - dürü Halil Manisa muhasebe müdürlü - ğüne, Şuşehri malmüdürlüğü Sami Perdek malmüdürlüğüne, Üsküdar malmüdürlüğüne Abdullah Eminönü malmüdürlüğüne muhasebe umum mümeyyizi Gaffur Kale - lecik malmüdürlüğüne, Fatih malmüdü - rü Ömer Üsküdar malmüdürlüğüne, Ka - lecik malmüdürlüğü Mustafa, Hadım mal - müdürlüğüne Edremit malmüdürlüğünden Vekâlet emrinde bulunan Ali Rıza, Zonguldak Ereğlisi malmüdürlüğüne Köksön malmüdürlüğü Celâl Tamra mal - müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Kömür sergisinin hakkında intibalar

Ankara 26 (A.A.) — Proiya gazete - si muhabiri ve Yunan endüstri ümu - mi ajanı F. Triand Beynelmîlel Kömür Sergisi hakkındaki intibalarını şöyle yaz - maktadır:

«Ben bilhassa birinci derecede kıy - metli mütehasas artistlerin elinden çıkmış olan serginin san'atkârane tanzimine hayran oldum. Soba gibi, demir eşya gi - bi hakikatte bir güzelliği olmayan eşya - nın bu kadar ahenk, hoş ve enstrüktif bir şekilde takdimi cidden müşkül bir işti. Anadolu'nun göbeğinde bugün milli ek - onominin mühim bir unsuru olacak olan kömür ve onu kullanacak en pratik, en modern vasıtaları halka en geniş ve en salim bir yoldan tanıtan bir hava esi - yor.»

Fransadan bir ticaret heyeti geliyor

Paris 26 (A.A.) — Bir Fransız ticaret heyeti yeni Türk - Fransız ticaret mu - kavelesini müzakere etmek üzere bugün Ankara'ya hareket etmiştir.

Paris 26 (A.A.) — Amerika Dış Ba - kkanı Cordell Hull, Petit Parisien gazetesinin bir muhabirine yaptığı beyanatta, bir dünya ekonomî konferansının toplanması imkânları hakkındaki nok - tai nazırını izah ederek demiştir ki:

«Hiçbir şey, mübadeleyi tekrar temin ve komşu haklarını tammmasını sisten daha ziyade arzuya sayan ola - maz. Amerika ahenkli bir teşriki mesaiyi kolaylaştırmak için elinden geleni yapmaktadır. Barışın muhafazasını ve ekonomik mübadelenin inkişafını ancak bu teşriki mesai temin edebilir. Şimdi bu hususta teşriki mesaiye amade bu - lunmak kararı başka milletlere terettüb etmektedir.»

Amerika ve Dünya ekonomî konferansı

Hull bu hususta Ameri - kan nokta-i nazırını izah etti

Paris 26 (A.A.) — Amerika Dış Ba - kkanı Cordell Hull, Petit Parisien gazetesinin bir muhabirine yaptığı beyanatta, bir dünya ekonomî konferansının toplanması imkânları hakkındaki nok - tai nazırını izah ederek demiştir ki:

«Hiçbir şey, mübadeleyi tekrar temin ve komşu haklarını tammmasını sisten daha ziyade arzuya sayan ola - maz. Amerika ahenkli bir teşriki mesaiyi kolaylaştırmak için elinden geleni yapmaktadır. Barışın muhafazasını ve ekonomik mübadelenin inkişafını ancak bu teşriki mesai temin edebilir. Şimdi bu hususta teşriki mesaiye amade bu - lunmak kararı başka milletlere terettüb etmektedir.»

Tahrandaki heyetimiz avdet ediyor

Tahran 26 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor:

Türk heyeti Tahrandaki vazifesini bitirmiş olduğundan, heyet reisi Cemal Hüsnü ile maiyetindeki zevat, dün Tür - kiyeye hareket etmişler ve Hariciye Veziri Sami, Maliye Veziri ve Hariciye Nazır Hariciye Nezareti siyasî daire şefi ile diğer şefler, Türkiye büyük elçisi ve elçilik erkânı tarafından uğurlanmış.

Pul ticaret eşyasından sayıldı

Ankara 26 (Telefonla) — Pul koleksiyonlarının ticaret eşyasından addi - lerek yurd dışına çıkarılmasında posta idarelerine beyanname aranması ka - rarlaşmıştır.

Beynelmîlel askerî hekimlik kongresi

Ankara 26 (Telefonla) — Beynel - mîlel askerî hekimlik kongresi hazırlan - da Bekreşte toplanacaktır. Milli Müdafaa Vekâleti, sihiye dairesi reisi General Baysan riyasetinde Sihiye Müfettişi General Ayni, Gülhane hastanesinden albay Abdülkadir ve albay Muradın mürekkab bir heyet göndermeğe karar vermiştir.

Çuval suüstimaline mâni olmak için

Ankara 26 (Telefonla) — Muvakkat kabul usulünden istifade ile memleketi - me sokulmakta olan çuvallar üzerinde suüstimaler yapıldığı anlaşılmıştır.

Gümrüklere umum müdürlüğü bunu ön - lemek üzere çuvalların gümrük rüsumu - nun indirilmesi ve muvakkat muafiyetin tamamen kaldırılması lehinde bir kanun projesi hazırlamağa karar vermiştir.

PARİS BORSASI

Paris 26 (Hususi) — Paris Borsası - nın bugünkü kapanış fiyatları şunlardır: Londra 111,15, Newyork 22,54 3/4, Berlin 906,75, Brüksel 381, Amsterdam 1235, Roma 118,65, Lizbon 110, Cenevre 511,87 1/2, bakır 62 1/2 - 64 1/2, kalya 253,15, altın 140,9 1/2, gümüş 20,5,16, kurşun 24,11,03, çinko 22,19,6.

Hâdiseler arasında

Türk san'atkârı ve abideler

Y egâne san'at mecmuamız Ar, bir mektubla soruyor: «Yabancı san'atkârların Tür - kiyede abide yapmalarına taraftar mısınız? Taraftarsanız hangi sebeblerden dolayı, değilseniz ne gibi mah - zurlar görüyorsunuz?»

Riyazî bir vuzuhla sorulan bu su - ale ben de net ve kestirme cevap ver - meğe çalışacağım: Yabancı san'atkârların Türkiyede abide yapmalarına taraftar değilim. Çünkü:

1 — Abideler sosyal ifadelerdir. An - cak bir cemiyetin kendi bünyesinde yetişen san'atkârların heyecanı on - ları sıcak ve samimi bir şekil verebilir. Türkiyenin en kötü heykeltraşı, Sa - karıyayı, Almanyanın en mükemmel heykeltraşından daha iyi duyar ve yaşatır. Abidelerini yabancılara yap - tıran milletlerle aşk mektublarını ar - zualhçiyeye yazdıran sevdahtar arasın - da fark yoktur: İki de samimi duy - gularının ifadesini yabancılardan beklemiş olurlar.

2 — Türk san'atkârı fena da yap - sa tercih edilmelidir. Bu teşvik onu tekâmül ettirir. Yoksa cesareti kırıl - caktır.

3 — Türk san'atkârının maddeten himayesi için de abidelere dökülecek paraların yabancılara gitmemesi lâzım - dır.

4 — Bir abide, mevzuu kadar, onu yapan san'atkârın şerefine de ilân eder. Büyük Türk zaferile bir hizada bir İtalyan san'atkârının şerefine ist - tikbale yollamak, o zaferin milli ma - nasile tabantabana zaf bir iş olmaz mı?

Bunların hepsinden fazla hoş a - debilecek bir sebep daha ilâve ede - yim:

5 — Zavallı Türk san'atkârı ken - disine verilen siparişleri sudan ucuz yapar!

PEYAMI SAFA

Karahan dün gece Türkiyeden ayrıldı

Büyük Elçinin Sovyetler Dahiliye komiseri olacağı söyleniyor

Sovyet Büyük el - çisi Leon Karahan Ankara Cumhuriyet Reismiz ve hükü - met erkânile vedala - şarak dün sabah İs - tanbula gelmiş, şeh - riziminde son bir ge - zintisi yaparak, gece saat 9,45 te hareket eden Sempron eks - presile ve Berlin yo - lile Moskova'ya git - miştir. Sovyet büyük elçisi Sirkeci garın - da Sovyetlerin İstanbul başkonsolosu ve Sovyet kolonisi tarafından uğurlanmış - tir. Sovyet kolonisinin kadın azaları, memleketimizin ayrılan elçilerine bu - ketler vermişlerdir.

Resmî vazifesi hitam bulduğu cihete siyasî beyanatta bulunamayacağı söy - liyen L. Karahan, hareketinden evvel gazetecilere demiştir ki: «— Türkiyeden ayrıldığım şu daki - kada benden birkaç söz istiyorsunuz. Türkiyeye muvaffakiyetler ve saadet temenni ederim. Birçok dostlar bıraktığım memleketimizin yeni terakkilerini Mos - kovadan da büyük bir âlaka ile daima takip edeceğim.

İki komşu memleket arasındaki mün - asebat umumiyetle iyidir. İstikbalde bu mün - asebatın daha ziyade terakki ve inkişaf edeceği tabiidir. Halihazırda iki devlet arasında herhangi bir mesele yoktur.

Buradan, Berlin yolile doğruca Mos - kovaya gidiyorum.»

M. Karahanın Moskovada ne gibi bir vazifeye tayin edileceği ve yerine Anka - raya kimin gönderileceği henüz belli de - ğildir.

Sofyadan verilen bir haber
Sofya 26 (Hususi) — Bulgar gazete - lerininin yazdıklarına bakılırsa Sovyet - lerin eski Ankara sefiri Karahan Yoldaş Sovyet Rusyada Dahiliye Komiserliğine tayin edilecektir.

Mütakaîd feriklerden Abdullah Paşa öldü

İzmir 26 (Telefonla) — İstanbuldan hafidesini görmek üzere buraya gelen mütakaîd feriklerden olup Balkan Har - binde Sark ordusu kumandanlığında ve bir ara Harbiye Nazırlığında bulunmuş olan Abdullah Paşa vefat etmiştir. Cenazesi askerî hastaneye kaldırıl - mıştır. Çarşamba günü vapurla İstan - bula gönderilecektir.

Abdülhak Hâmid Hâmid kendisini gelecek nesillere maletmiştir

Müstakbel nesiller bu Merkad gibi o Mak - beri de bizden daha iyi anlayacaklardır

(İsmail Müştak Mayakonun bir konferansı)

— 2 —

[Ankarada yapılan Abdülhak Hâ - mid ihtifalinde muharrir arkadaşımız İsmail Müştak Mayakon tarafından verilen ve çok büyük âlaka uyandıran konferansın birinci kısmını dün neş - retmiştik. Bugün de bu konferansın son tarafını neşrediyoruz.]

Yirmi beş yaşında Makberi ibda eden Hâmidin seksen beş yaşında yazdığı son eserinde aynı dehayı san'atın rüzgârını, aynı kudret ve belâğatin feyzanını gör - mek mümkündür. Titrek parmakları ken - disine yardım edemediği son günlerinde bile Hâmid, Makberle boy ölçüşecek, «Finten» e yoldaşlık edecek bedialar vü - cude getirmiştir. O, gençliğinde nekadar olgun idiyse ihtiyarlığında da o kadar taze ve zinde kalmıştır.

Hâmid bütün duyguları ifade etmiş ol - makla beraber bilhassa ıstırahın şairi idi. Fatma Hanımın hicranı Hâmid'i yalnız san'atta değil, ıstırahın kendisinde de de - rinleştirmişti. Bu yolda Hâmid, muhak - kak ki Fuzuliyi hem tehasşüs hem tenev - vü itibarile çok geçmiştir. Hâmidin ele - mini anlamayan muhit, onun rebabı san - atından çıkan ıstırah nevalarını da kav - rıyamamıştı. Osmanlı edebiyatının med - rese ve kaside nizamı Hâmidin edasına da, sadasına da uzun müddet yabancı kaldı; çünkü kulaklar paslı, yürekler riya ile cilâli idi. Hâmidin anlamak için hassas bir devrin, zeki ve alim bir neslin gelmesi lâzımdı. Hâmidin anlamının gecikmesin - deki sırrı bunda anlamalıyız.

Hâmid, kendisi kaide yapan ve yarat - an bir şahsiyet olduğu için edebiyat ki - tablalarının kaide ve an'anelerine uyamaz - dı. San'at yolculuğuna ilk çıktığı gün bu köhne nizamı parçalayan Hâmid, biraz da bu sebeble, anlaşlamamış, hatta istih - fafa uğramıştı. Düşünmezler ve kavraya - mazlardı ki o köhne ifade vasıtaları, o dar ve sıkıntılı yazı kaplıları Hâmid kendi cihanı teffekküründe dolaşamazdı.

Hâmid, yaşadığı devrin yalnız edebi ihtiyadlarına değil, dinî itikadlarına da aykırı bir lisan kullanıyordu. Mevhumta tapan bir mütevekkil muhitte Hâmid yepyeni bir felsefe ve bambaşka bir üs - lûbla:

Pişimde bu sedegâhı tevhid
Aklında sükküt, dilde ümmid
Fevkimde itikâd sermediyet
Zirimde fenâyı ademiyyet!...

«Dediği zaman yalnız bu dört mısra - bile zamanın fikirlerini deşet içine atma - ğa kâfi gelmişti. Ney ve mupeçce şairle - rinin duyuş ve anlayış seviyeleri Hâmidin irtifak tahassüsüne nisbetle o kadar aş - ağı idi ki onun bir mezar başında:

Ey yâr şu nebahar senin
Ben anıyrum ki yâr senin
Etlikçe niğâh bahâr berre
Birden sanırım ki bazi kerre
Meşcerdeki rüzgâr senin
Ağlar derim eşkar senin
Türben görününce anlarım ki
Öldüm, bana türbedar senin!...

Demesini kavrayamamışlardı. Hâmidin bir mezar başında ve sevgili bir nâşın si - ması üstünden göklere yükselttiği bu ses zalim bir aksile geri dönerek onun kula - ğına:

Dünyayı beğenmiyen buyursun
Ya sus, ya geber sen ey muacciz!

İtabı çarptığı zaman yaralı ve ma - temli şairin:

Lâkin o zaman dönüp derim ben
Dünyayı ben istedim mi senden? ...
Bilâdîm ki hep sitem var onda?
Ey sonra da bir âdem var onda?

Diye haykırsın, ve bu aralık aciz için - de:

Koydun ona bir güzel vücudü
Ettin yerî aklımın hududü
İdraktı senge vakf kıldın
Tuttum seni, üstüme yükıldın!...

Tazallümle kıvransı, ve nihayet, te - hevür ve isyanla:

Yerden bite gayri mehtikalar
Taşlıkları okşasın sabalar
Yarab bana ıstırah lâzım
Herseyde bir inkişâb lâzım;
Gökten yere düşmeli dualar
Baştanbaşa yağmâl delâlar
İhlâli sükküt için savak
Heykeller, ilâhlar, hüdalet...
Sâfil semavâtı cay edinsin,
Teşhir olunup ecet tepinsin
Bin velvele, bin kıyamet olsun
Bin zelzele, bir inayet olsun;
Mahşer tozarak mezara binstr
Çarpıp küreler kırulsın insin
Yağsın nesti varsa kâinatın
Lâkin, bu derin sükküt âdîst!...

Deyiş muhitin uyuklu ve uyusuk âle - minde bir kasırga karşılığı, bir küfür telâşi, bir ihtilâlü hercümerci yapmıştı.

HEM NALINA MIHINA

Hay maşallah hay!

Ö nünde, içi muhtelif zerzevat ve yemyeşil körpe hıyarlar dolu kocaman bir işporta, büyük cad - deye sapan yan sokaklardan birinin ağ - zında durmuş, sıtma görmemiş sesile bağ - rıyor:

— Hay maşallah hay!

Turfanda hıyarların güzelliğinden zi - yade, bu

— Hay maşallah hay!

nidası hayretimi celbetti.

Bunda şaşacak ne var? diyeceksiniz. Evet, bu sözü Tavukpazarında veya Balıkpazarında bir Türk satıcının ağzın - dan duyarsanız şaşacak birşey yok ama Sofyada, istasyona giden büyük cadde, bir Bulgar zerzevatçının ağzından işitir - seniz, elbette, siz de benim gibi şaşarsınız.

Bizim Beyoğlundaki ayak satıcısının türkçeden başka dillerle bağırma larına müsamaha ettiğimiz gibi, Bulgarların Sofyanın göbeğinde, türkçe bağırılmasına müsaade edeceklerini sanmayız. Çünkü, Sofyanın ismi hatırımda yanlış kalma - dıysa - Marya Luiza caddesinde

— Hay maşallah hay!

diye hıyarlarına reklam yapan seyyar sat - tıcı, yalnız bu kadar türkçe bağırıyor, sattığı zerzevatların ismini bulgarca söy - lüyordu. Buradan anladım ki bu,

— Hay maşallah hay!

nidası bulgarca da girmiştir ve Bulgar kulaklarına hiç te türkçe ve yabancı bir söz gibi gelmemektedir.

Sofyada türkçe, fransızcadan çok bili - nen bir dildir; hele halk arasında, Yatak - li Vagon şirketinin memurle Almanca ve fransızca konuşmağa çalışan bir gazeteci arkadaş, bu memur,

— Türkçe bilmiyor musunuz canım?

diye adeta sitem etmiş ve bizimle, bu şirketin İstanbuldaki gayritürk memurlar - ından daha temiz ve daha fasih bir türk - çe konuşmuştur.

Belgradda konuşulan sırbcanın içinde de birçok türkçe kelime kulağımıza çar - par: Tencere, pencere, makas, tavan, do - lab, yatak, döşek, kilim, yorgan, peşkir, şeker, saat, kebab, turşu, rakı, köprü, ku - lif, meydan, kurban, kale, top; bütün ye - rine bizim eskiden söylediğimiz gibi dü - han... ilâh, güle güle gidiniz manasına «iyi saat ile» sözünü de kullanıyorlar. Sırbcada kullanılan türkçe kelimelerin dokuz yüz kadar olduğu söyleniyor. Bu dokuz yüz sözün içine müteakiblen birkaç türkçe ve sırbca fiil de ilâve edince, her Sırbın türkçe ve her Türkün sırbca konu - şarak derdini anlatmasından kolay birşey olmayacaktır.

Sırbcaya bu kadar türkçe kelime girmiş olmasına mukabil, müsülman Boşnaklar arasında, türkçe bilen o kadar az ki... Bosnasaray, türkçeye Sofyadan çok da - ha yabancıdır.

Her ne olursa olsun, türkünün Bal - kanlarda, beyelmîlel bir dil olduğunu iddia etmek hiç te yanlış olmaz. Dilimi - zin bu bereketi karşısında ben de,

— Hay maşallah hay!

Demekten kendimi alamıyorum.

İtalya Kralının kızı şehrimize geldi

İtalya Kralının kızı Prenses Marie de Savoie kızkardeşi Bulgar Kraliçesini zi - yaret ederek İstanbul gelmiştir. İtalyan Prensesinin seyahati tamamen hususî mahiyeti haiz olduğundan resmi ziyare - terde bulunmamıştır.

Prenses Marie dün müzeleri ve şeh - rimizin tarihî yerlerini gezmiştir.

Kocatepe bugün İngiltereye gidiyor

İngiliz Kralı Sa Majeste Altıncı Core'un taç giyme merasiminde yapı - lacak bahrî şenliklere iştirak etmek ü - zere Kocatepe topito muhribimiz bu - gün şehrimizden İngiltereye hareket edecektir. Kocatepe dün Haliceden çık - mıştır. Aynı gemi ile filotillâ komodoru da gitmektedir.

Macar heyeti Ankarada

Ankara 26 (Telefonla) — Macaris - tan hükümeti arasında yeni bir ticaret anlaşması yapılmak üzere müzakerelerde bulunacak Macar heyeti bu sabah şehri - mize geldi. İlk temaslara saat 16 da baş - landı.

ÖLÜM

Boğaz muhafızı merhum Ferik Rifat Paşa kerimesi Emekli

Kaymakam Zıyannın eşi, Şakir Zıyannın annesi

BAYAN MELEKE

Ankarada rahmeti rahmana kavuşmuştur

Emekli mülkiye kaymakamlarından

Şakir Zıyannın babası

Bayan Meleke'nin eşi BAY ZİYA ŞAKİR

Samsunda rahmeti hakka kavuşmuştur

Küçük hikâye

İş bulan adam

Mahmud Yesari

O akşam, her günkü gibi başı eğik, omuzları düşük, adımları geri geri giderek değil, koşu koşu ve dönmüştü.

Kapıyı açan karısına, sevinçle bağırdı: — Hatice, gözünü aydın, işe girdim.

Haticenin süzük, kansız yüzü, birden pembeleşiverdi. Uzun bir yol yorgunluğunu dindirmek için istiyormuş gibi sırtını duvara dayadı:

— Oh! Bin şükür rabbime!

Genc adamın sesini, kapıya bitişik odada, dua okur gibi inilleyen yatalak yaşlı kadın da duyuyordu. Bir an için, miltillerini unuttu, bir deri bir kemik, irin sarınsı ellerini yüzüne sürdü:

— Büyüksün yarabbi!

Hatice, kapıyı kapadı, kocasının paltonunu çıkardı, duvardaki çengele astı:

— Hayırlı ile inşallah... Ne oldu, çabuk söyle, Asım!

Asım, karısının kolundan çekti:

— Çok ta yorgunum. Annenin yanına girelim. Oturayım.

Damadı ile kızını odadan girerlerken yaşlı kadın, mırıldana mırıldana şöyle niyordu:

— Kaç gecelerdir, sırt sırta hep aynı rüyayı görüyorum. Benim rüyalarım çirkin. İki gündür de sağ gözüm seğiriyor.

Genc adam, pencerenin yanındaki mindere oturmuştu, karısına:

— Kahvemiz var mı? diye sordu.

Hatice, yerinden fırlamıştı:

— Galiba bir pişirmelik var.

İhtiyar kadın da yalvardı:

— Kutunun dibini iyice kazı, bana da bir fincancık çıkarabilirsen pek makbule geçecek kızım.

Dişsiz ağzını büzerek damadına bakıp sınıyordu:

— Bu kahve değdi, doğrusu.

Genc adam, tahta masanın üzerindeki kahve takımlarını karıştırdı ve yüzü kırıştırdı:

— Bir fincan bile çıkmıyacak.

Asım elile işaret etti:

— Canın sağ olsun be, Haticeciğim.. Gel otur yanına.

Genc adamın yanına oturunca, Asım anlattı:

— Bu sabah traş olduğum iyi oldu. Kaç gündür mümeyiz, bana; seni direktörün yanına çıkaracağım, diyordu.

koscoka müessesese, binbir iş var. Bugün yarın, uzayıp duruyordu. Bu sabah, valahi içime doğmuştu. Tıraşım uzamamış değil, daha iki günlüktü; amma, ben, jileti bardakta biledim, bir sıkı perdah traş oldum.

Karısı, kaynanası, seslerini çıkarmıyorlar; başlarını ileriye uzatmış; gözlerini kırıştırarak onu dinliyorlardı.

Genc adam, söylerken gülümsüyordu:

— Ögleye doğru idi, mümeyiz yanına uğradım. Bakım, başı meşgul... Çıktım, parka gittim. Hava, serin. Cepte para olsa bir kahveye girer otururum.

Bir fincan kahveye vereceğim para ile yarım paket sigara alırım. İkinciye doğru tekrar mümeyiz odasına damladım.

Mümeyiz, doğrusu, hakikaten baba dostu olduğunu gösterdi. Beni görünce: Neredesin be adam? Seni anyorum! dedi.

Sabahleyin geldim! Filân, diyecek oludum. Bana; çıkar paltonu! Direktörün yanına çıkacağız! dedi. Ne ise, uzatmıyalım, önümü ilikledim; mümeyiz önde, ben, arkada, direktörün yanına girdik. Direktör, ne genc, ne de ihtiyar bir adam. Fakat paralı adamların yaşlı da genc görünüyor... Beni, şöyle bir süzdü; başile mümezye işaret etti; mümeyiz, bana: Sen, aşağıda beni bekle dedi. Mümeyiz, söyleyiş tarzından, kabul olduğumuzu anladım. Direktörü selâmladım, çıktım. Mümeyiz, direktörün yanında bir müddet kaldı. Sonra odaya inince: Seni alıyorum, dedi. Amma, staj müddeti var.

İki kadın, anlamadıkları halde, anlamışlar gibi başlarını salladılar ve ikisi bir ağızdan sordular:

— Maaş, ne kadar?

Genc adam, gülmekten kendini alamadı:

— Daha maaş yok...

Haticenin biraz evvel pembeleşen yüzü, hafifçe suluverdi:

— Maaş yok mu?

Asım, elile karısının dizine vurdu:

— Olmaz olur mu? Her şey sırası ile. Tadıncı kaçtırdım dinle...

İhtiyar kadın damadına hak verdi:

— Yolu yol ile, ormanı balta ile, demişler.

Asım, tekrar anlatıyordu:

— Beni tahsildar muavini yaptılar. İki ay, bir tahsildarın yanına çalışacağım, muameleyi öğreneceğim. İki ay sonra, stajyer olacağım. İki ay da stajyer çalıştıktan sonra tahsildar olacağım, maaşa geçeceğim.

Hatice, birşey söylemiyordu. Yalnız annesi, yavaşa sordu:

— Dört ay sonra mı maaşa geçecek sin oğlum!

— Evet anne!

— Haydi inşallah, evlâdım.

Genc adamın, içten bir şikâyetle kocasına baktı:

— Peki, dört ay ne yapacağız?

Asım, tevekkülle boynunu büktü:

— Şimdiye kadar nasıl yaşadık!

Hatice, içini çekti, cevap vermedi:

O güne kadar, eşin dostun, konu konunun yardımıyla geçtiniz. Bakkal, zerzevatçı, aktar, Asımın «işe girmesine» evdekilerden daha çok dua ediyorlardı.

Asım, hayalinin neşesi içinde idi:

— Üzülme be, karıcığım. Dört ay, dediğin göz açıp kapayıncaya kadar geçer... Kötü şeyler düşünme. Yarın, işe başlıyorum. Elimde bir çanta ile dolaşacağım artık...

Ve ertesi akşam Asım, elinde yeni bir evrak ile, göğsünü gerekerek eve dönmüştü. Kapıdan karşılayan Haticce:

— İşe girdiğine mahalleli pek sevindi! dedi.

Asım, o gece sofrada nohudlu yahni görünce şaşaladı. Haticenin gözlerinin içi gülüyordu:

— Bu, kasabın ikramı... Sizin bay, işe girmiş, artık müşterimiz olursunuz inşallah, dedi.

Ay sonunda, Haticce, kocasına sordu:

— Zerzevatçı da bakkal da para istiyor.

Asım, yutkundu:

— Peki, dört ay sonra maaşa geçeceğim söylemedim mi?

Genc adamın ölüme baktı:

— Söyledim.

Fakat kocasına:

— Söyledim amma, kimse inanmadı. Yüzüme gülüverdiler. Elinde caka ile çantasını savurarak işe gidip geliyor. Bu kadar yorgunluk boşuna mı? Bedava ya mı pabuç eskitiyor? Dolandırıcılığın da galiba bu da bir çeşidi! diyorlar. Konu komusu da arkandan ve yüzüme karşı söylediklerini bırakıyorlar.

Diyordu.

Asım, karısının fazla söylemesinden korkuyormuş gibi ona, tekrar bir şey sormadı.

İki gün sonra, Asım, eve döndüğü zaman, karısını yataktaki buldu:

— Nene var karıcığım?

Genc adamın, yorgun bir sesle fısıldadı:

— Hiç, biraz başım ağrıyor da...

Ve gene kocasına:

— Bütün alacaklılar, bizden yüz çevirdiler. Ne bakkal, ne kasab, ne zerzevatçı, ne şu, ne bu, artık on paralık veresiye vermiyor... Açlıktan başım ağrıyor!

Diyemedi.

Ve o gece, sofranın kurulmadığını gören Asım, hiç sesini çıkarmadı, karısına da tekrar bir şey sormadı.

İki gün sonra, altlarındaki tek şilteyi, seyyar satıcısı satan Asım, bitişik komşunun cumbasından gelen seslere kulak kabarttı:

— A, kadını, tembel alışmış bu adam... İş bulmuş, gözü olanın gözü çıksın... İş, dediğin bu zamanda aslan ağzında... İş buldun, işte, otur da edebinle, namusunla çalış!...

— Yalan düzen dünyası!.. Maaşa geçmemiş te, üç dört ay sonra geçecekmiş!.. Karısına kullandığı ağızları, elâlemler yutar mı? Paraları alıyor, kimbilir, nerelerde yiyordu...

— Kazanan o, yiye de o... Evine bakın, borcunun ödemesi de sonra ne halt ederse etsin!...

— Karısını kandırdığı gibi herkesleri de kandırırın sanıyorsa, şaşarım aklına... Aylığa geçecekmiş amma, üç yüz lira kefillik parası istiyorlarmış!.. İşe mi giriyor, dükkân mı açıyor?..

— Hepsi yalan! Birşey değil, şimdiye kadar ona acıdığımıza; eh, konukomşu, eş dost, elimizden geldiği kadar ona yardım etmeye çalıştığımızı acıyorum!

MAHMUD YESARI

Filibe nümune sergisi

Majeste Çar Üçüncü Boris'in himayesi altında her sene ilkbaharda açılmakta olan Filibe nümune sergisi bu sene önümüzdeki 3 Mayıs gününde açılarak 16 Mayıs'a kadar devam edecektir. Sergiye on dört ecnebi memleketten muhtelif sanayi müesseselerinin iştiraki temin edilmiştir. Sanayi ve ziraatte kullanılan makine, makine aksamı ve cihazlarla hernevi alat ve edevat teşhir edilmektedir.

Aynı zamanda sergi Bulgar topraklarının müteneyyit istihsalatının toplu bir surette görülmesi vesilesini de verecektir.

Bu sene Bulgar ve ecnebi demiryollarının gösterdikleri teshilat dolayısıyla bu sergiye karşı olan alaka bir kat daha artmıştır. Serginin muvaffakiyetine bu hususta Bulgar demiryollarının ecnebi ziraatçilere 10 Haziran 1937 tarihine kadar yaptığı yüzde yetmiş tenzilat ve Bulgaristanın Filibeden maada diğer mühim merkezlerini de gezebilmek fırsatını veren kolaylıklar, büyük bir amil olmaktadır.

Tarihî Bibliyografya

Abdî'nin Surnamesi

Yazma. Hat: Güzel bir nesih. Yazı kısmı (16x41) büyüklüğünde (131) varaklık bir cildin ilk (28) varığı. Bu cildin 29 uncu varaktan 131 inci varığa kadar olan kısmı Vebnin Surnamesidir. Her varakta (23) satır. Fatih Millet kütüphanesi. Tarihler, umumi numara 343.

Bu sütunda Nabinin ve Seyid Vehbinin surnamelerinden bahsetmiş ve bu surnamelerin geçmiş asırlardaki Türk hayatını ve âdetlerini göstermek bakımından yüksek kıymetlerine işaret etmişim. Abdî, Dördüncü Mehmedin Kızlarbaşı Yusuf Ağanın kâtabidir. Bu surnameyi, 1806 hicri yılında Dördüncü Mehmedin iki oğlunun sünneti ve kızı Hatice Sultanın Musahib Mustafa Paşaya tevzi münesibetle Edirne'de yapılan düğünler üzerine ve Yusuf Ağanın emrile kaleme almıştır. Nabinin manzum surnamesi de aynı düğünler için yazılmıştır. Bu iki eser yekdeğirini itimam etmekte, ve bize, Onyedinci Milâdi asr ortasındaki Türk hayatına dair kıymetli malumat vermektedir. Abdî surnamesini üç fasıl üzerine yazmıştır. Her fasıldan şayanı dikkat bazı parçalar alarak buraya kaydediyorum:

Birinci fasıl: Düğün hazırlıkları — İstanbultan Ahmed Kolu ve Cevahir Kolu gibi meşhur oyuncu kolları, hayal-bazlar, kuklaclar, hanedeler ve sazendeler davet edilmiş ve Edirne'de bunlara konaklar tahsis edilmiştir. Hatice Sultanın Musahib Mustafa Paşaya sarayına götürürken binmesine mahsus gümüşten bir araba yaptırılmıştır. Yemekleri hazırlamak için 150 Hassa ahısından başka dışarıdan da 300 ahçı tutulmuştur. Düğünlerde 200 tablaklar, 150 saka, 1000 den fazla meşaleci, 300 Tersane esiri hizmet etmiştir. Yemekler için 37,000 tavuk, 5000 kaz, 6000 ördek tedarik edilmiştir. İznige gönderilen Çiçicibaşı marifetle şeker ve meşrubat için 3000 mevlüt tabağı, 7000 âdi tabak, 1500 kavanoz, 3000 çini sürahi yaptırılmıştır. Bu hazırlıklar altı ay evvelinden başlamıştır.

İkinci fasıl: Sünnet düğünüdür — Burada tiryakiler, afyonkeşler yarışile şeker alayı şayanı dikkattir. Sünnet olduğu vakit on bir yaşını bitirmekte olan büyük şehzade Mustafa Hasodada etrafı cevahirli perdelerle kapatılmış bir gümüş tahtın üstünde sünnet edilmiştir. Ameliyatı Cerrahbaşı Nuh Çelebi yapmıştır. Sünnet düğünü on beş gün sürmüştür.

Üçüncü fasıl: Hatice Sultanın düğünüdür — Bu ikinci düğün de 18 gün devam etmiştir. Damad Mustafa Paşanın geline verdiği hediyeçer şunlardır: Bir elmas yüzük, mücevher bir taç, mücevherli bir sorguç, mücevher pullu duvak, mücevherli kemer kuşak, bir zümrüt küpe, mücevherli bilezik, mücevherli ayna, mücevherli taç kutusu, mücevherli nalın, mücevherli tokuk mest, mücevher çizme, dibâ kaplı kürk, bir bohaça ayakbezi denilen telli kumaş. Hatice Sultanın ise altın ve gümüş eşyası, bakır takımı, som sarma işleme esya ve mücevherattan mürekkep gözleri karartan cihazını bu sütuna kaydetmek imkânızdır.

Abdî Surnamesinin 24 üncü varakının ikinci sahifesinde «Tevârîhi Hitâ-nâmî Şehzadegan» diye bir başka sünnet düğünü kaydedilmiştir: 1116 senesinde Üçüncü Ahmed, amcası İkinci Ahmedin şehzadesi İbrahimi ve büyük kardeşi İkinci Mustafanın oğlu Mahmud, Osman ve Hasanı sünnet ettirmiştir. Fakat, babaları olmaları şehzadelere sairleri gibi sünnet düğünü olmadıktan haremde oturdukları odalarda sünnet edilmişlerdir. Bu nüshanın yazıldığı tarih olan 1120 yılında da İkinci Mustafanın kızları Âmine ile Ayşe, Sadriazam Ali Paşa ile Köprülüzade Numan Paşalara tevzi edilmişler ve bir düğün yapılmıştır. 24 üncü varaktan 28 inci varaka kadar da bu düğünün tafsilâtı kayıtlıdır.

Reşad Ekrem Koçu

Yunan dilberile evlenecek Cava Prensi

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

St. Moritz'de bir Yunan güzelile sevişerek onunla evlenmeğe karar veren Cavanın Djokfakarta Sultanı Prensi Patoe Aasın macerasından bahsetmiştim. Resimde gene nişanlılar bazı dostlarla bir arada görülmektedir. Soldaki prensdir.

Cenevrede Türk projesinin ilk kıraati bitti

Yarın statünün tahririne başlanacak Suriyede Türklere karşı sempati gittikçe artıyor. Lübnanda Çizvit papazlarının faaliyeti

[Baştafs 1 tnci sahifese]

Lübnanna Ankara radyosunu dinlemek memnu

Beirut 26 (Hususî) — Lübnanın her tarafında kahvelerde ve diğer açık yerlerde Ankara ve İstanbul radyolarının dinlenmesi menedilmiştir.

Tanassur ettirilen Arablar

Trablusşam 26 (Hususî muhabirimizden) — Lübnanın ileri gelen ve hakikati gören bir şahsiyeti bana şu sözleri söyledi:

«Fransız çizvit papazları yardımıyla bütün Lübnan ve Suriyeyi katolikleştirme çalışmaktadırlar. Lübnan bugün yüzde 90 nisbetinde katolikleşmiştir. Lübnanın en hücre köşelerine kadar sokulmuş olan manastırlar, papaz ve eytam mektepleri vasıtasıyla gün geçmiyor ki bir kaç Arabı tanassur ettirmesinler. Bilhassa kimsesiz Arab çocuklarının tanassur ettirilmesi hemen hemen bir emrivaki haline almıştır.

Gene bir katolik olan Lübnan Cumhuriyeti

Tarihte

TÜRK - SIRB DOSTLUĞU

İki kahraman milletin boğuştuğu ve seviştiği devirler çok old

Sırb Kralı Etien meşhur Niybolu ve Ankara muharebelerinde bir cenahını teşkil ettiği Türk ordusunda yüksek bir kahramanlıkla çarpışmıştı

Yazan: M. Turhan Tan

- 1 -

Göç devrini bitirip siyasi teşekkül merhalesine ulaşan şark ıslavlarından Sırlar, Hırvatlar, şimdi Sırbistan denilen (Raçi - Raşi) de, Karadağda, Hersek'te, Adriyatik kıyılarında birçok prenslikler kurmuşlardı. Bizanslılar, onların birliğini teşkil etmelerine de, hür yaşamalarna da engel oluyorlardı. Milli birliğe doğru bir adım (İstefan Bogislav) attı, Bizanslıları ağır bir ihzama uğrattı, kuvvetli bir idare y-rattı (1040). Onun oğlu Büyük Çoban Mişel, Papa Yedinci Greguar'ın elinden krallık tacını aldı (1073).

Fakat geniş bir ülke üzerinde hakiki bir Sırb saltanatı kurmak şerefi İstefan Nemayna'ya nasib oldu. Millettaşları tarafından Ayasimon diye anılan ve dini azizlerden sayılan bu zat gerçekten kahramandı, Hırvatistanı ve Dalmaçyayı Sırb bayrağı altına alarak enikonu bir imparatorluk vücutte getirmişti (1170). Bununla beraber kendine ne kral dedirtti ne de imparator. Büyük Çoban lakabı ile ne de imparator. Büyük Çoban lakabı ile ne de imparator. Büyük Çoban lakabı ile ne de imparator.

Sırb tarihi bu suretle kendine mahsus milli bir sima aldıktan sonra tam bir asır geçti ve Sırlar bu devir içinde Bizanslılarla, Bulgarlarla -bazan dost, bazan düşman olarak- sıkı bir temas muhafaza etti. Lâkin siyasi münasebetlerde ağır basan ekseriya berikilerdi, Sırlar kendilerini korumak izturan içinde yaşıyorlardı.

Frenklerin Etienne Némaniteh dedikleri büyük Donchan, bu vaziyeti değiştirdi, büyük Sırbistan ülküsünü tahakkuk ettirdi. Makedonya, adalar, Arnavudluk, Selânik yarınması, Mora onun devrinde Sırbistan hududuna içine sokulmuş bulunuyordu (1331 - 1355).

Donchan İstanbulu da zaptetmek ve bu şehri payitaht yapmak suretile bütün Balkan yarımadasının hükümdarı olmak istiyordu. Hatta bu maksadla Venedik Cumhuriyetiyle ittifak etmek teşebbüsünde de bulunmuştu. Çünkü İstanbulu denizden taarruz etmeksizin ele geçirmek müşküldü ve Venedikliler kendisine bu cepheye yardım edebiliyorlardı. Bu emeline ermeden (20: kânunuevvel: 1355) te öldü ve bu ölüm, büyük Sırbistanın da ölümü oldu. Çünkü derhal tefrika, ihtilâf ve dahili harb başlamıştı.

İşte Osmanlı Türkleri Sırlar arasındaki temaslar, Donchan saltanatının enkazı üzerinde bir boğuşma cereyan ederken vukua geldi. Türkler, Sırbistan aleyhine harekette bulunmuşlarsa bu, bir

raz da post kavgasına tutuşan muhtelif prenslerin kendilerini teşvik etmelerinden ileri gelmiştir. Nitekim (1371) de yapılan ilk kanlı çarpışmada şimali Sırbistan prensleri, cenubi Sırbistan hükümdarlarını Türklerin önünde yalnız bırakmışlardı.

İmparator Beşinci Oruş'tan ayrılarak Pizreni hükümet merkezi ittihaç, Makedonyayı işgal ve kendini Sırb kralı ilan eden Vukaçin'le oğlu Oğlıyeça 26 Eylül 1371 de vukua gelen harbe merdece can feda etmişler ve ülkelerini Türk istilâsına karşı açık bırakmışlardı.

Bu facialara rağmen Türklerle Sırlar, birbirlerini takdir etmek fırsatını bulmuş oluyorlardı, Balkan yarımadasında yurdları, milli şerefleri için kahramanca dövüşen yalnız Sırlar vardı. Türkler, bu asil milletin erce harbedişini beğeniyorlardı, Sırlar da onların yiğit ve âdil bir millet olduğunu görüp haklarında saygı besliyorlardı. Bu karşılıklı beğenme yüzünden garib bir vaziyet yüzgösyerdi, Türklerle Sırların hem dövüşükleri, hem sevişükleri görüldü.

Vukaçin'den sonra kral ilan olunan Marko Kraliyeviç, Türklerle ilk dostlaşan Sırb hükümdarıdır. Onu, bütün tebasası çıldırması severdi, atı bile bir prens muamelesi görürdü, uzun asırlar adı, mübarek bir ümsal gibi Sırb milleti arasında yaşamış olan Marko Kraliyeviç, Bulgarlar ve Bizanslılar aleyhine yapılan harberde icretli Sırb askerlerinin başına geçerek Osmanlılar safında merdece çarpışmıştır.

Bu sütunlarda izahı gereksiz olan birçok siyasi sebeplerle Sırb ve Osmanlı ordularının Kosovada çarpıştıkları gün (31 kânunuevvel 1388) mukadderatın garib bir cilvesi görüldü. Bu, Osmanlıların hükümdarı Birinci Muradla Sırb Kralı Lâzar'ın hemen aynı dakikada ölmeleridir. Murad, vatansaver bir Sırb asilzadesi, Lâzar'ı da Türk kılıcı ölüme kavuşturmuş ve iki cesed yan yana toprağa uzanmıştır.

Bu hâdiseden sonra bir uzlaşma, bir anlaşma ve bir yakınlaşma daha oldu. Osmanlı tahtını işgal eden Yıldırım Bayezidle Lâzar'ın oğlu Etiyen arasında bir ittifak muahedesi imzalandı.

Bu candan dostluğun ilk canlı semeresi, meşhur Niybolu muharebesinde görüldü. Macar, Fransız, Alman, Flâman, İsviçre, İngiliz, Venedikli, Rodoslu, U-lah şövalyelerin, prenslerin, maresallerin kumandasında olarak Türkleri Avrupada sürüp çıkarmak azmile Niyboluya gelen Ehlisalı ordusunu karşıyan Türk ordusunun bir cenahını Sırlar teşkil ediyordu ve onlar bizzat Etiyen'in kumandasında altında bulunuyordu.

28 Eylül 1395 te harb başladığı vakit

Bulgaristanda büyük bir feyezan

Tuna nehri taşıtı. Vidin şehrini sular bastı

Sofya 26 (A.A.) — Yağan fasilasız yağmurlar Tunanın taşmasına sebep olmuş ve nehrin ehemmiyetli surette yükselen seviyesi Vidin şehrinin alçak kısımlarında 400 evi su altında bırakmıştır. İnsanca ziyat yoksa da hasar çok mühimdir.

Yardım teşkilâtı yapmak üzere alâkadar memurlar tuğyan yerine gitmişlerdir.

Nazırlar heyeti de yardım meselesini tetkik için dün fevkalâde bir toplantı yapmıştır.

Edirne hapisanesinde kaçan bir suçlu yakalandı

Bundan bir müddet evvel Edirne hapisanesinde firar eden Çakıcı namile maruf Hüseyin şehrimize gelerek bir eve saklandı. Emniyet müdürlüğüne haber verilmiştir.

Memurlar şehir dahilinde yaptıkları tetkikat sonunda kendisinin Kasımpaşada bir evde saklı olduğunu anlamışlar ve dün Çakıcı Hüseyini yakalamışlardır.

Macar Kralı Sigizmond, zafer elimdedir, diye öğünüyordu. Fakat aşkama doğru bu mağrur Kral, yüzlerce prensi, konutu, maresali ve on binlerce askeri Türklerle esir bırakıp al kanlar içinde memleketine kaçıyordu. Türkler, Sırların yardımını, büyük bir zafer kazanmışlardı.

Evet, Sırların yardımını. Çünkü Etiyen, harbin en kızgın deminde sağ ce-nahtan Sırb dilâverleriyle iletmiş ve düşmanın sol cenahını çevirmeğe girerek zaferin tabakkukunu temin eylemişti. Yıldırım Bayezid bu hizmetin şükranını ödemekte gecikmedi, zaferden sonra Etiyen'in kızkardeşi Olivera ile evlendi. Şimdi Osmanlı ve Sırb hükümdar aileleri bir de sıhrı rabata ile birbirlerine bağlanmış oluyorlardı.

Bu Etiyen, yedi yıl sonra yirmi bin Sırb askerinin başında olarak Ankara muharebesinde de bulundu ve Aksak Timurla Yıldırımın yaptıkları çetin savaşına gence merdece istikrar etti. O korkunc çarpışmada Sırlar Osmanlı ordusunun sol cenahını teşkil ediyorlardı. Timurun oğlu Miranşah, ilkin bu cenaha saldırdı, yaman bir mukavemet gördü, o deredece ki Timur, Sırların bu hücumu püskürteceklerini korkarak seksen ayalaya Mirza Mehmed'i yardıma koşturdu. Fakat Sırlar, gene dayandı ve bir adım geri çekilmedi. Aksak Timur, hayret içinde bu yiğit muharibleri alkışlıyor ve bağırıyordu:

— Şu dervişler aslanlar gibi dövüşüyor!

Osmanlı ordusundan birçok alayların Timur ordusuna iltihak etmeleri üzerine başlıyan hezimet sırasında Etiyen, ağır zurlu süvarilerinin başına geçti, birçok alayları yara yara bir tepe eteğine yaslayıp kalmış olan Yıldırımın yanına vardı:

— Çekilelim, dedi, çünkü ümid kalmadı.

Yıldırım bu gözüdü dinlemeyip ölümü veya esareti seçme adına Etiyen başka bir vazifeyi omzuna aldı, büyük şehzade Süleyman Çelebinin kurtulmasını temine çalıştı. Kendisini feda ediyor, müttefikinin oğlunu öldürmek kurtarıyordu.

Timur gibi bir cihangirin de aferinini kazanan bu sahne, Türk ve Sırb dostluğunun yerinde ne kadar canlaşığını gösteren pek parlak bir tarih vesikasıdır.

M. TURHAN TAN

Japonya mektubları

Bütün milletin üzerine titrediği varlık: Çocuk

Japon yavrusu nasıl muamele görür? Orada küçüklere hürmet ve sevgi, kudsî bir vazifedir. Bakkalın, hizmetçinin ve zengin çocuğu da aynı derecede temiz ve sıktır

Avrupa şeklide yetiştirilen Japon çocukları

Tokyo: 25 mart 1937 hususî muhabirimizden

Bir taraftan Asyalı olmamız, diğer taraftan Ulu Önderimiz Atatürk'ün yüksek iradesi altında medeniyet, kültür yolunda dev adımlarile ilerleyişimiz sebepleriyle milletimizin, Uzaksarkta son 30 yıl içindeki terakkisi sayesinde dünyayı hayretlere sokan, Japonya ile çok yakın benzeşimleri vardır. Dünyanın en çalışkan bir milleti olduğu muhakkak olan Japonları ve bugünkü terakkilerini dilimin döndüğü, aklımın erdiği kadar Cumhuriyetin sayın okuyucularına bildirmeyi kendim için millî bir vazife saydım, ve buna yapacağak bir milletin istikball olan «çocuk» tan başlamağa karar verdim. Zaten Türk sosyal inkılâbının da temeltâş «çocuk için yaşamak» değil midir?

Evvelâ aile kucağındaki çocuğu tarif edeceğim. Her yıl nüfusu bir milyon artan Japonların çocuğa olan hürmet ve şefkatlerini hergün sokaklarda bile görmek mümkündür. Anaların yavru-larını taşımaya iptidai bir şekil olmakla beraber pek müşfikanedir. Kadın evde çalışırken bahçeye çamaşır asarken, şehre giderken, büyük mağazalarda alışveriş ederken çocuk sırtında-

Japonyanın büyük şehirlerinde bil-hassa Tokyoda, Berlin, Paris, Londra da görülen Wertheim, Lafayette, Haritz cinsinden, aynı azamette büyük mağazalar vardır. Bu mağazaların tuvalet aksamında anaların çocuklarının çamaşırlarını, kundaklarını değiştirmeleri ve onları istirahat ettirmeleri için ayrıca karyolalar konmuştur. Çayhanelerinde çocukların içecekleri şerbetler ve süt bulundurulur. Yeni doğan çocuğun levanızından başlayarak çocuk gelişime ihtiyacı tamamen standardize edilmiş ve en fakir ailenin kesesinin yeteceği şekilde ucuzaştırılmıştır. Japonyada bakkalın, hizmetçinin ve efendinin çocuğu hemen hemen aynı derecede temiz ve sıktır. Hele oyuncak ve çocuk kitapları hususunda çeşidliliği ve ucuzağına tarif edemem. Bir balıkçının çocuğunun bile binecek bir bisikleti, hatta ufak bir oyuncak otomobili olduğunu söylersem bir fikir edinebilirsiniz.

Japonyada senenin, bir günü erkek, bir günü de kız çocukların bayramıdır. Ucuçluk yüzünden bugünlerde bilhassa oyuncaklar çoğalır ve her aile yav-

rusunu sevindirmek kudretini haizdir. Oyuncaklar içinde bilhassa erkek çocukların askerliğe hevesini artıracak faydalı birçok oyuncaklar da vardır. Meselâ gaz maskesi de dahil bir asker kıyafetini tüfeği ve bombasile bizim para ile 80 kuruşa alabilirsiniz. Sokaklarda torununu sırtına yüklemiş yetmişlik bir ihtiyarla sırtında bir, ellerinden tutarak ta iki çocuğu taşıyan kız veya gelin; yedi sekiz yaşındaki beşinci çocukları da sırtında küçük kardeşi olarak altı çocuğu ailelere rasgelmek günlük müşahedelerdendir.

Japonyada mahalle aralarında, evlerin önünde piyade kaldırım yoktur. Bilhassa altı milyonluk Tokyoda ufak ufak baraka şeklindeki Japon evleri bu sokak üzerinde altı dükkân olarak kurulmuştur. Mahallenin bereketli çocukları da evlerinin yegâne meydanı demek olan sokakta rahat rahat oynarlar. Soförlerin, bisikletlerin, motosikletlerin bu çocuklara çarpmamak için gösterdikleri itina, şefkat ve terbiyeyi burada zikretmeden geçemeyeceğim. Klâkson dinlemeyen, sokak ortasında oynamasına devam eden bir çocuğa bağırarak, fena lâf söylemek görülmemiş ve işitilmemiş bir hâdisedir. Soför iner, kemali şefkat ve nezaketle çocuğu bir tarafa çeker, ondan sonra yoluna devam eder. Mağazalarda çocuklar oyuncakları ellerine alırlar, kararlar, yürütürler, hatta kazanan kırıldıkları da olur. Satıcı tarafından en ufak bir hiddet, fena muamele görülmez. Çocuğa daima gü-leryüz, tatlı söz, müşfik ihtar tatbik olunur. En aşığı tabakalarda bile çocukların döğüldüğü görülmemiştir.

Tamamen erkek hayatına karşışmış, her mesleğe girmiş, spordaki mehare-tini Olimpiyatlarda ispat etmiş olan Japon kadınının analık ve eşlik bakımından durumu cidden misal alınacak bir noktadır. Bir Japon kadını kocasının en sadık bir yardımcı, çocuğunun en müşfik bir anasıdır. Şunu da ayrıca hatırlatmalı ki bütün Avrupa terakkizatını almış adamlarına rağmen Japonyada ilk adim erkeklerdedir. Yani cemiyette evvelâ erkek, sonra kadın gelir. Fakat kadın kocasının, dedigimiz gibi, en yakın ve sadık, hürmete mazhar olan, bir dostudur. Baba da ana gibi çocuğunu icabında sırtında taşır, arabasını iter ve bu şefkati itharla gösterir.

Aile kucağındaki bu bakıma içtimai yardımlar da katılmıştır. Büyük ma-

Köşe Penceresinden

Mythologilere dair

Okuyucularımızdan biri soruyor: Mitoloji nedir, nerede bulunur, ne suretle okunur?.. Koca Olimp dağı ve ondan çok daha geniş olan bir küme tarih sahifesini şu sütuna sığdırmağa imkân yok ama, suali mühim bulduğum için birkaç satır karalıyorum.

Mitoloji denilince hatıra eski Yunan masalları gelir. Çünkü en geniş, en manalı ve en eğlenceli mitoloji odur. Aynı zamanda iyi toplanmış, kaybolmaktan kurtarılmış ve Lâtin mitolojisine de kaynaklık etmiştir. Türklerin ve başka milletlerin mitleri henüz dar dağandır, lâyıkile tasnif ve tesbit edilememiştir.

Bu noktayı şöylece tesbit ettikten sonra Arabların müfred halinde usture, cemi sigasile de esatir dedikleri Yunan mitolojisine geçelim. Birçoğu Romalılarda da ilâh ve ilâhe olarak kabul olunmuş sürü sürü uydurma şahıslar, o mitolojinin temelini teşkil eder. Avrupa edebiyatında ve ressamlığında bile kuvvelî bir yer almış olan o şahısların ilk safında şunlar vardır:

1: Jupiter - ilâhlar ilâh. 2: Junon: Jupiter'in kızkardeşi, karısı ve mabudların kraliçesi. Evlenme ve doğum işlemleri meşgul olurdu. 3: Minerve. Buna Uthêna ve Pallas ta denir. Jupiter'in kızı, harb ve akıl ilâhesi. 4: Hestia. Lâtincesi Vesta. Ateş ilâhesi. 5: Neptune - Denizler tanrısı. 6: Vênus: Aşk ilâhesi. 7: Vulcain: Ateş mabudu. 8: Mars: Harb ilâh. 9: Mercure: İlahların ulağı, postacı. 10: Apollon: Tib, şiir, musiki ilâh. 11: Dian: Ormanlar ve avlar mabudesi. 12: Saturne: Zaman tanrısı. 13: Rea: Bütün ilahların anası. 14: Pluton: Cehennem ilâh. 15: Bacchus: Şarab mabudu. 16: Priape: Bahçeler mabudu.

Bunlardan başka birçok Musc'lar vardır ki meşhurları şunlardır: Clio, Enterpe, Thalie, Melpomene, Terpsichare, Erato, Polymnie, Uranie, Calliope. Bu periler nefis san'atları himaye ederlerdi. Yarı ilâh sayılan muhayyel şahsiyetlerin bellibaşları Hercule, Kastoropoloks ve Ene'dir. Yarıns insan, yarıns hayvan mabudları içinde adı en çok anılanlar çobonlar ilâhı, Pan, çiçekler tanrısı Floradır.

Çoğu Yunan, bir kısmı da Lâtin mitolojisinde temel rolü oynayan ve sayıları yüzleri aşan bu muhayyel ilâh ve ilâhelerin aşkları, kavgaları, cinayetleri, rezaleleri cildler doldurur. Yukarıda söyledik Avrupa şiiri, romanı ve resmi, Yunan ve Lâtin mitolojisinden birçok istiareler yapılmıştır ve hâlâ da yapmakta bulunmuştur.

Bizde, adeta derin ve manalı bir bilgi teşkil eden bu mitolojilere dair mükemmel bir kitabı yoktur. Tefvik Paşanın mitoloji, Şemsettin Saminin Esatir adını taşıyan eserleri birincisi büyücek, ikincisi pek küçük birer cild teşkil etmektedir- çok eksiktir. Halbuki İlkağ insanlarının kâinatı ve hayatı-nasil telâkî ettiklerini anlamak için mitolojileri bilmek gerekir.

Fakat bizde buna dahi imkân yok!..

M. TURHAN TAN

gazalar her sene bir gürbüz çocuk mübabakası açarlar. Müteaddid doktorlar, getirilen çocukları muayene ederler. Sıhhat ve güzellikte birincileri sirket faydalı hediye verer, Ebeveynine mükâfat dağıtır. Bundan başka «Çocuk Esirgeme kurumu» da ayrıca Japonyada çocuğun sıhhati ve büyümesi uğrunda faydalı yardımlar yapmaktadır.

Cumhuriyetin edebî tefrikası: 59

BİZ İNSANLAR

Yazan: Peyami Safa

Orhan başile tasdik etti. Vedianın münakaşaya bir hudud çizmek istediğini anlayan Samiye Hanım da, onun teklif ettiği disiplini girmeye çalışarak, yapmacıklı bir merakla:

— Ya... dedi, sahi... o gün bir meşguliyetiniz olmasın?

— Yok efendim.

— Bu cumartesi geliniz. Gece de burada kalırsınız. Cemilin bütün hocaları burada sık sık kalırlardı. Hem siz yalnız onun hocası değil, bizim dostumuzsunuz da.

Bahri hatırlattı:

— O gece zaten burada sizin davetini var. Fransızlar gelecek.

Orhan hemen dedi ki:

— Ben ertesi gün gelebilirim.

Samiye Hanım, ayakta, Orhanın yüzüne bir an dikkatle baktıktan sonra:

— O gece gelirsiniz çok memnun olurum, dedi.

Orhan menfi bir cevap yerine, sustu. Kadın sükûnetle ilâve etti:

— Bizim ecneblerle sosyetemizi de-

görüyorsunuz dedikodulara inanmayınız. Bahri Orhana yaklaştı:

— Evet, dedi, geliniz... Ben de çalışacağım gelmeğe...

Orhan gene cevap vermedi.

Bahri dedi ki:

— Fransızların arasında Ankaraya taarraft olanlar da var. Bizim fikirlerimize Hararetle taarraft olanlar da var.

Orhan mırıldandı:

— Çalışırım.

Sonra Vedia ile beraber yemek salonundan çıktı. Samiye Hanımla Bahri orada kalmışlardı. Yukarı salonda Vedia Orhana sigara ikram etti. Deniz üstünde, karşılıklı iki koltuğa otururlar ve ilk defa yalnız kaldılar.

Orhan ölüne bakıyor ve kızın dizlerinden yukarısını pek müphem görüyordu. Gri eteklerinin sıcak boşluğundan doğan bacaklarının ayaklarına kadar uzanan çizgisi, dikkatle bakılınca en iyi elbise altında bile zarafetinden kaybeden biçimli bir vücudün gizli nisbetlerini sez-

diriyordu. Orhan başını kaldırdı ve Vedianın da önüne baktığını görünce ayaklarını geri çekti. Fazla süren bu sessizliği bitirmek için, demindenberi zihninden geçtiği halde içine girmek istemediği bahsi açmağa mecbur olmuştu:

— Bahri Bey bugün nekadarsın...

Diye başladı ve kelimeyi bulamadı.

Vedianın iki dizi birbirine vurdu ve vücudü sallandı. Birsey söylemediği için Orhanın devam etmeğe cesareti yoktu. Fakat bu ikinci sessizlik daha ağırdı. Orhan sesini yükseltti:

— Hasta olmadığımı söylüyor, fakat...

Vedia gene sustuğu için Orhana çıkmaz bir bahse girdiğini anlamıştı.

— Samiye Hanımefendi bugün çok neşeli, dedi.

Vedia kimlandandı ve alçak sesle:

— Evet, dedi, yengem öyledir, günü gününe uymaz.

— Bana da o hissi verdi.

— Felâketten sonra böyle oldu. Amcamı çok severdi. Hatırasına çok sadık. Yengemin bir felâketi de kadın olmak, anlıyan bir kadın olmak.

Orhan bu sözün tam manasını arayan bir bekleyiş içinde sustu. Vedia, dizlerini hafifçe sallayarak devam etti:

— Anlaşılır mı? Bizim... bizim memleketinde değil bir kadın olmak felâketidir.

Orhan cevap vermedi.

Vedia bu sükûta kendi fikirlerine bir mukavemet sezmiş gibi canlanarak dedi ki:

— Sade bizim memleketinde değil.

Kadın olmak zor. Ben erkek olmak istememdim belki... Fakat erkekler gıpta ediyorum. Onların aksiyon gibi büyük bir tesellileri var. Çalışıyorlar. İçleri dolunca boşalıyorlar. Biz yalnız doluyoruz. Fazla ağlayıp gülenlerimiz biraz rahatlıyorlar. Kadın için çalışmak, boşalmak ve kendini unutmak tesellisi az. Hele bizde.

Orhan, Süleymanın verdiği kitabda, burjuva cemiyetlerinin kadına verdiği sakt rol yüzünden onun muvazenesini bozduğuna dair yazılan bahsi hatırladı:

— Erkeğin ev arkadaş olması ve analık fonksiyonları kâfi gelmiyor mu? diye sordu.

— Bazan kâfi gelmiyor. Hele... Aşk olmazsa. Yahud... ölüm araya girerse. Bakınız... yengem her an için dolan bir kadındır; fakat, kocası da yok; düşünü-nüz... Çocuğu mektebde; aylarca, yıllarca, hergün, hergün, ne yapın bu yalnız içinde?

— Kocasını unutulabilir bu hayatını değiştirebilir; unutamazsa kendi ruhunda sevgisi ona, -fakat kendi ruhunun içinde-sevgisi ona meşgaleler bulur. Uzun matlemler içinde hulyaya dalarak yaşayanlar böyle yapıyorlar mı?

Vedia ürperdi, başını geriye çekti ve Orhana dikkatle baktı:

— Evet, dedi.

Birsey söyleyecekti, fakat önüne bakarak sustu.

Orhan dedi ki:

— Hem de hanımefendinin vaziyeti müstesnadır, değil mi? Bu felâket her kadına gelmez.

Vedia susuyordu. Orhan bahse bir münakaşaya mahiyeti verdiği için kız hoşlanmadığı bir mukabele vaziyetinde bırakılmıyordu.

— Mazur görünüz, dedi, bana öyle geliyor, fakat belki de yanlış yorum.

Vedia birdenbire ona iki elini de uzattı:

— Hayır, hayır! dedi, çok doğru söylüyorsunuz... Bana çok inandığım, fakat bir an için unuttuğum birseyi hatırlattınız. Çok doğru söylüyorsunuz... Evet; canı sıkılanlar sevmiyenlerdir. Çalışmak! Evet, ruhumuz da çalışır; evet, aşk... ruhumuzun meşgalesidir.

«Fakat bu çalışmak ne istihâl eder?» diye düşündü Orhan; onun içinde bu suali soran, Süleymandı ve Süleyman gibilerdi. Sonra, bir kelime ile: «Çocuk.» diye düşündü Orhan. Kendisi de birçok defalar sevginin ruhu doldurduğuna, hiçbir şuurunu ve siktisini varlığını büyük neşesine çevirdiğini tasavvur etmemiş

miydi? Yüzüne dikkatle bakan Vediaya cevap verdi:

— Şüphesiz...

Fakat gene bir şüpheye düşmüştü: «Kadın, muharrik kuvveti aşk olan bir kuluçka makinesi midir?» Ya erkek? O halde kadın sevmeli, erkek çalışmalı; yahud ikisi de sevmeli ve çalışmalı. Bu muhakeme yolu basit, eksik, dar ve kapalı. Biraz evvel kuvvetle telâffuz ettiği «şüphesiz...» kelimesindeki kanaatini geriye almak ihtiyacını duydu ve bu sefer daha zayıf bir sesle, gene:

— Şüphesiz... dedi.

Bu defa şüphe ettiğini Vediaya hissettirmişti. Kızın yüzünde bir hayret parlardı. İkisi de sustular. Bir vapur geçiyordu. Orhan başını denize doğru çevirdi ve kız yerinden sebsiz kalkarak tekrar oturdu:

— Fakat sevmek güç, dedi, değil mi? Orhanın şüphesine bir mamba tayin etmek istiyor gibiydi. Önüne baktı ve bekledi. Orhan onun bu zannını benimsedi ve hiç böyle düşünmemiş olduğu halde tasdik etti:

— Evet, dedi, neden güç? Demek, belki de, sevmek tabii birsey değil. Sah-te. Belki bir muhayyile çarpıklığından ibaret. Hayvanlar sevmiyorlar.

Vedia güllümsedi:

(Arkası var)

Çocukların bayramı

Küçükler dün de çok güzel ve neşe ile geçirdiler

Ankara Halkevinde çocuk balosunda bulunanlar ve küçüklerin oyunlarından iki sahne

Dün mekteplerin açık bulunması mü-nasebetle çocuk bayramının dördüncü günü hemen hemen mekteplerde ter-tib edilen eğlencelerle geçmiştir. Bu cümleden olarak Fatih, Eminönü, Maçka, Şişli, Beyazıt, Kadıköyle Boğaziçi ve Bakırköy cihetindeki ilköğretim ta-lebeleri mekteplerinde tertib ettikleri müsamereleri velilerine ve diğer mekteb talebelerine göstermişlerdir.

Dün sabah Beyoğlu cihetinden 25 ilköğretim 1200 kadar talebesi Beyoğlu Çocuk Esirgeme kurumu tarafından Melek sinemasında gösterilen bedava sinemayı seyretmişlerdir. Bugün de gene Beyoğlu Çocuk Esirgeme kurumunun teşebbüsüyle 1500 kadar çocuk Al-kazar ve İpek sinemalarında bedava fi-limler seyredeceklerdir.

Eminönü Çocuk Esirgeme kurumu dün Küçükpazarda küçükler için mu-helif eğlenceler tertib etmiş, bedava al-tıkarınca ve salıncaklar temin ederek miniminilerin hoşça vakit geçirmeleri-ne yardım etmiştir. Bundan başka E-minönü Çocuk Esirgeme kurumu Çocuk Haftası sonuna kadar iki bine yakın çoc-uğa bedava sinema gösterecektir.

Memleketin her tarafından aldığımız haberlerde Çocuk Haftasının her yerde parlak bir surette geçmekte olduğu bil-dirilmektedir.

Çocuk Esirgeme Kurumuna yardım edenler

Bayan Ulviye Hayri Çocuğulu kazasının çocuk bayramı münasebetiyle faaliyetleri halk üzerinde büyük bir alaka uyandırmıştır. Beyoğlu halkı adeta yarış edercesine kuruma yardım etmişlerdir.

İstiklal cadde-sinde Lebon pastanesi sahibi Kostanos münasebetiyle, E-mirganda arkadaşlarına güzel bir nu-tuk söyleyen minimini hatib Dürrin Otayın da bir resmini dercediyoruz.

Çocuk bayramını neşe ile geçiren yavrulardan bir manzara

bakkaliye mağazası sahibi Kostanos ta hem nakdi, hem de manevi yardımda bulunmuşlardır.

Erkânıharb miralaylarından ve eski konsoloslardan Hayrinin eşi Ulviye de hem nakdi yardımda bulunmuş ve hem de yüzlerce fakir çocuğun giyinmesin-de çalışmıştır. Aynı zamanda Taksim bahçesinde Dağcılık kulübünde verilen baloda yorulmadan çalışmış, bunun sonunda hastalanmıştır.

Öksüz çocuklar için vücudünü bile düşünmeyen bu asil Türk kadını mu-hitte kendine büyük bir sevgi toplamıştır.

Gülhane parkında alınan para
Çocuk Esirgeme kurumu Eminönü ka-za başkanlığından aldığımız bir mek-tubda 25 nisan pazar günü Gülhane parkında alınan 10 kuruş paranın du-huliyeye olmadığı, bu prayı vatandaşları- rına iane olarak verdikleri bildirilmek-tedir.

Emirganda

23 nisan bayramı münasebetiyle, E-mirganda arkadaşlarına güzel bir nu-tuk söyleyen minimini hatib Dürrin Otayın da bir resmini dercediyoruz.

Gandi ve Hindistan anayasası

Şimalî Hindistanda askerî harekât devam ediyor

Nagpurs 26 (A.A.) — Hindistan Umum Valisile bir mülakata teşebbüs e-dip etmeyeceğine dair sorulan bir suale Gandi menfi cevap vermiş ve demiştir ki:

«— Ben Allahabad'a gidiyorum. O-rada kongrenin icra komitesi yarın toplanacak, anayasa ihtilafı karşısında alacağı hattı hareketi tesbit edecektir.»

Eğer Vali Umumi tarafından bir da-vet vuku bulursa gidip vali ile görüşüp görüşmeyeceği hakkında da şunu söylemiş-tir:

«— Benim resmi hiçbir sıfatım yoktur. Davet edilecek bir tek şahıs varsa o da kongrenin reisi Pandt Nehru'dur.»

Şimalî Hindistanda

Simla 26 (A.A.) — İkinci piyade lıvası Veziristanda İpi fakirinin taraftar-larına karşı temizleme harekâtına devam ederek Kaisora vadisi istikametinde hafif bir mukavemet görerek ilerlemektedir. Muhasım kabilelerin İsmailhan köyüne hücum ederek iki Hindliyi yakaladıkları ve 30 kadar da dükkânı yağma ettikleri bildirilmektedir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Havacı yetişecek talebeler

Önümüzdeki seneden itibaren lisele-rin 1, 2 ve 3 üncü sınıflarında talebe-lerin vücud kabiliyetlerine göre bir seç-me yapılacak ve bunlardan havacılığa ayrılmak isteyenler tesbit edilecekler-dir.

Bu gençler ders senesi içinde askerî derslerini mekteplerinde, muallimleri nezaretinde yapacaklar, askerî derslere aid kamp tedrisatını da hava kampla-rında ve bu kampların kurulacağı min-takalardaki kolordular tarafından tayin edilecek subay muallimlerin nezaretin-de görecektirler.

Bu suretle hava kamplarından daha devamlı bir surette istifade edilmiş ol-acaktır.

Yüksek Teftiş Heyeti reisi Ankaraya döndü

Güzel San'atlar ve Üniversite teşki-lâtına dair alâkadarlarla görüşmek ve bazı malûmatı tesbit etmek üzere ev-velki gün şehrimize gelen Maarif Ve-kâleti Yüksek Tedrisat müdür vekili ve Teftiş Heyeti reisi Cevad, dün akşamki trenle Ankaraya dönmüştür.

Bir yankesicilik hâdisesi

Meşhur sabıkalı yankesicilerden Zülfo, dün Eminönünden tramvaya bin-mekte olan Muhsinin ceketinin cebin-den 55 lira çalmış ve kaçmağa başla-mıştır.

Eminönü civarında devriye gezen me-murlar sabıkalıyı yakalamışlar ve Ad-liyeye teslim etmişlerdir.

He msuclu hem güçlü

Çubukluda duran İngiliz bandıralı gaz gemisinin kaptanı Robert, sarhoş bir halde evvelki gece Boğaza giden su vapura binmiş ve kamarada uyuya kal-mıştır. Vapur Çubukluya gitmiş, ora-dan Beykoza dönerken Robert uyan-mıştır.

Vapurun Beykoza geldiğini görünce de derhal güverteye çıkmış ve vapur tayfasından birine küfrederek kendi-sini uyandırmadığı için döğmeğe baş-lamıştır.

İskelede devriye duran polisler suç-luyu yakalamış ve karakola götürmüş-lerdir.

Sarhoş kaptan Beykoz cürmü meşhud mahkemesine sevk edilmiştir.

Bir çocuk yandı

Ortaköyde, üç yaşında Sıdika ismin-de bir çocuk ateşte yanmış ve derhal Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmışsa-da yavrucağ orada ölmüştür.

— Demek, dedi. Samoilof Zehra Hanımefendinin eski dostudur. Peki, amma bu zat burada mıdır? Ne zaman geldi?

Avni başını salladı:

— Doğrusu, haftalardanberi onu gör-düğümüz yoktu.

— O halde geceyarısı buraya gelme-sine ne mana veriyorsunuz? Haydi, giz-li geldi, diyelim. Ya benim odama girip girtlağma sanlmasın hikmeti nedir?

Avni sesini çıkarmıyordu. Nuri de- vâm etti:

— Dinleyiniz arkadaşlar. Bu zat iyi adam mıdır, fena adam mıdır? Onu bir tarafa bırakalım. Fakat Samoilof ben yataarken odaya girdi. Girtlağma sarıl-di. Ben kendimi güç kurtardım. Derken Tahir Efendi ile Avni ve Ferdi... İçeri girdiniz... Değil mi? Demek ki bu odaya bir takım zevat girmiştir, amma çıkan yok-tur.

Avni itiraz etti:

— Ne malûm canım, belki dediginiz doğrudur; pencereden atlamamıştır. Hakikaten ben de hiçbir ses işitmedim. Fakat kapıdan, aramızdan kaçmadığı mu-hakkak mı? Kaçmasa dört duvar arasın-da kalacak değil ya...

Ankarada bisiklet yarışları

Ankara 26 (Telefonla) — Seri bisik-let yarışları üçüncüsü bu hafta elli kilo-metro mesafede yapılmıştır. Yarışa Ak-köprü süvari karakolu önünden başlan-mış ve Çiftlik yolu beşinci kilometrosun-dan dönülerek Ankara istasyon geçidin-den geçilmek suretile üst yoldan Eti-mes'uda gidilmiş ve alt yoldan süvari ka-rakolu önüne gelinerek nihayet verilmiş-tir.

Bugünkü yarışa on koşucu iştirak et-miştir. Müsabakamın tafsilâtına girişme-den önce her hafta yapılan yarışın birin-cisinin değişmesi neticesidir ki, bugünkü koşunun ehemmiyeti ve birincisi üzerin-deki bahisler, meraklılar arasında hayli münakaşayı mucib oluyordu.

Nitekim on kuvvetli hemayar koşucu yarışın 15 inci kilometrosuna kadar beraber gitmişler ve yolun ilk yokuşu olan bu noktada koşucular iki gruba ayrılmışlar-dır. Etimes'udun inşili yokuşu şosesine girildiği zaman Yakub, muntazam bir pe-dal çevirişle rakiblerinden 30 metro ka-dar ayrılmış bulunuyordu. Bu mesafeye ehemmiyet vermeyen diğer koşucular iki grup halinde kendilerini yormamak sure-tile gidiyorlardı. Yakub, şimdiye kadar hiçbir derece almadığı için, kendinden beklenmeyen bir enerji ile 30 metroluk bu açıklığı yavaş yavaş çoğaltmağa başlamış ve nihayet rakiblerini iki kilometre kadar geride bırakmak suretile 50 kilometroyu bir saat 25 dakika ve 51 saniyede bitire-rek birinci, Erdoğan ikinci ve Nuri Kuş lâstik fark ile üçüncü gelmişlerdir.

Bugüne kadar yapılan yarışlarda elde edilen neticelere göre, müsabıkların pu-van vaziyeti şöyledir:

- 1 — Nuri Kuş 6 puan.
- 2 — İsmail 9 puan.
- 3 — Erdoğan 11 puan.
- 4 — İlhami, Nuri, Faruk ve Yakub 15 şer puan.

Puanlar her koşucuya birinci ise bir, ikinci geldiği vakit iki, üçüncü geldiği vakit üç puan ilâh... verilerek suretile elde edilmektedir.

Şişli, Arnavudköyünü yendi

Himayietfall cemiyetinin Şişli subesi için Şişli, Kurtuluş, Pera ve Arnavudköy takımları arasında tertib edilen turnuva maçlarına dün Taksim stadyumunda baş-lanmıştır. Büyük bir alaka ile takip edi-len bu oyunlarda Şişli 1 - 0 Arnavud-köye galib gelmiş, Pera ile Kurtuluş takımları da 1 - 1 berabere kalmışlardır.

Doğanspor hükmen mağlûb mu?

Bir akşam gazetesinin yazdığına göre İzmirde yaptığı maçta Gençler Birliğini 2-0 mağlûb eden Doğanspor, takımında başka kulübe mukayyed oyuncu oynat-tığından Federasyonca hükmen mağlû-biyetine karar verilmiştir.

Yugoslav - Bulgar millî takımları karşılaşıyor

Sofya 26 (Hususi) — Yugoslavya millî futbol takımı ile Bulgar millî futbol ta-kımı 12 temmuzda Sofyada bir maç yapacaklardır. Bu maçın hasilâtı bundan iki sene evvel ölen Bulgar federasyonu reisi İvanofa abide yapmak için sarfedilecektir.

Türk Maarif cemiyetinde

Türk Maarif cemiyeti Ankara merke-zinin her yıl vermekte olduğu çeket balosu, bu yıl da 8 mayıs 1937 cumartesi günü akşamı Ankara Halkevi salonla-rında verilecektir.

Cemiyet idare heyetile Ankaranın tanınmış bayan ve baylardan mürekkep komite ilk toplantısını yapmış ve balonun eğlenceli ve nezih olması için ge-reken tedbirleri almıştır.

Izmir gençlerinde büyük havacılık aşkı

Izmir, Motörlü tayyare mektebinden sonra büyük bir Havacılık kulübüne de kavuşuyor

Izmir Türkkuşu talebesinden bir grup

Izmir (Hususi) — Türk çocuğu hiç durmadan hava yollarına taşınıyor, gün geçtikçe havacılık sevgisi ve terbiyesi artı-yor. Geçen yıl, İnönü kampına epeyce genc yetiştiren İzmir, şimdi kırk bir genc daha hazırlamaktadır.

Gelecek yılların bize vereceği neticeler de, şimdiden, bu gençlerin faaliyet, ders ve uçuşlarla yakından alâkadar olan diğer gençlerin fazlalığında kendini gösteriyor. İzmir, gelecek sene havacılığa hiç olmaz-sa 2 - 300 genc verecek bir hararet ve sevgi taşımaktadır.

Dün Vali, ileri gelenlerle, gençlerin şimdiki kadar yaptıkları tedrisat ve ta-bikatin neticesini görmek için, Halkapınar sahasına gittik. Otomobillerimiz sahaya yaklaşırken, plânörlerin etrafında bir yığın gencin kaynaştığı görülüyordu. Ara-larında altı tane de kız talebe var.

Otomobilden inmiştik ki, Türkkuşu talebesi, iki grup halinde plânörlerin di-binde hizaya durdular, kendilerini teftişe gelen Valiyi selâmladılar. Yavaş yavaş, saha civarı, halkla doluyordu.

Kız talebeden birine yaklaştım:

— Nasılsınız, dedim. Havalarla aran-ız nasıl?

Güldü:

— Çok iyiyiz, dedi, hem de pek çok iyi. Hava, toprak kadar, hatta alışınca topraktan daha emin, daha vakfakâr bir ar-kadaş.. Hele, keyfine pâyân yok!

— Bu meslekte sonuna kadar devam edecek misiniz?

— Şüphesiz!.. Erkek arkadaşlarım gi-bi tayyareci olacağım. Bulutlar içinde Türk kıızı da, mütemadiyen uçacaktır.

Gelecek yıl, öyle sanıyorum ki, kızlar 5 - 10 misli artacaktır. Sabiha Gökçen bizim bu sahadaki ilk kahramanımızdır. Bizim tarihimiz onunla başladı. Sonrası var:

Biz de erkek kardeşlerimiz gibi ilk kurbanımızı verdik.. Binaenaleyh, teme-limiz atılmış demektir..

Genc talebe, talı bir rüzgâr çırpıntısı gibi keyifli, gülerек, sevinerek konuşuyor-du.

— Çok neş'elisiniz, görüyorum! Dedim. Gözlerini plânöre dikti:

— Evet, dedi. Havanın insana verdiği neş'e, toprağinkine benzemez. Havacılar, daima diğerlerinden neş'eli ve zevk-lidirler. Hiç bir tayyarecinin kaşları ça-tık, suratı asık değildir.

Hakikaten öyle:

İşte, bütün Türkkuşu talebesinin yü-zünde aynı ışıklı tebessüm vardı. Plâ-nörlerini hazırlamakta devam ediyorlar-dı. Çocuklar, yirmi gün gibi kısa bir ders devresi içinde büyük muvaffakiyetler başarmışlardı.

Biraz sonra üç plânörde, muhtelif ta-lebe, uçulara başladılar.. Hava rüzgâr-lydı. Bu itibarla plânörlerin fazla yük-

salmemesi istenmiş ve plânörler üzerinde bazı tertibat alınmıştır.

Vali Fazlı Güleç memnundu:

«— Güzel, diyordu, çok güzel! Kı-sa bir zaman içine büyük bir muvaffaki-yet sıkıştırılmış.»

Alâkadarların verdikleri malûmata göre, bu 41 talebeden 6 sı kız, 9 u San-atlar mektebi son sınıf talebesidir. 1 tem-muzda İnönü kampına giderek (B) brö-vesini alacaklardır. Geçen yıl aynı kampa-tan yetmiş olan diğer gençler de, Eti-mes'uda giderek Motörlü Tayyare mekte-binde süper brövelerini alacaklardır.

Maamafih, ya gelecek, yahud müte-akib sene, İzmirli gençlerin daha toplu bir şekilde iştiraklerini temin edebilmek için İzmirde bir motörlü tayyare mektebi açılacaktır. O takdirde devam keyfiyeti daha kolay olacak ve iştirak te artacaktır.

Misafirler ayrırlarken, talebe, onlar şerefine tezahürat yapıyorlardı. Ben de, İzmir hesabına, memleket hesabına sevi-nilecek diğer bir güzel haber daha alıyordum.

Izmirde 25 bin lira sarfile derhal güzel bir havacılık kulübü inşasına başlanacaktır. Plâni merkezce tasdik edilmiştir. Kulüb, Kültürpark içinde kurulacaktır. Belki de parşüt kulesine çok yakın bir yer seçilecektir. Binanın müteaddid salonları, eğlence, oyun yerleri ve kütüphanesi bulunacaktır. Kulenin inşaatı ise hararetili bir surette devam etmektedir.

Hulâsa, İzmir, havacılık yolunda bü-yük adımlar atmaktadır.

Hindistanla ticaretimiz genişliyor

İhrac eşyamız için yeni mahreçler bulmak üzere teşkil edilmiş olan Türko-fis şubeleri, tesirlerini göstermeğe başlamıştır. Bu meydana bir türlü gene-şir bir ticaret tesis edilemeyen Hindis-tanda Bombay ticaret ataşeliğimiz ku-rulduktan sonra ihrac mallarımız tanıtılmağa başlanmış ve oradaki ithalât firmaları bazı nümuneler istemişlerdir. Bu meydana Hindistana iyi cins tütün-lerimizin nümuneler gönderilmektedir.

Bir kız kaçırma vak'ası

Bakırköyde tâbi Osmaniyeye köyünde oturan 25 yaşlarında Hasan, aynı köyde oturan 17 yaşlarında Münevverle se-vişmiş ve nişanlanmıştır.

Evlenmek muamelesi için Hasanın köyüne tahkik evrakı yollandığı vakit adamcağzın orada evli olduğu anlaşıl-mış ve Münevverin ailesi nişanı boz-muştur. Kızı çok seven Hasan, dün sa-bah Münevverin evine gizlice gitmiş ve sevgilisini kaçırmıştır.

Bakırköy jandarması hâdise hakkın-da tahkikata başlamıştır.

Köşe minderinin esrarı

Zabta romanı: 106

— Tabii... Amma bizim isimiz haydu-dusu teslim etmekten ibarettir. Daha doğ-rus göstermekten ibarettir.

— Demek polisler gelince ya teslim edecek, yahud göstereceksiniz?..

— Bilmem, bakalım...

Nuri gülerек devam etti:

— Size mütealemi biraz daha izah e-deyim: Malûm ya, ben bu odada yapa-yalnız yatıyordum. İçeriye Samoilof gir-di. Bu adamın Samoilof'un olduğunu kendisi de inkâr etmedi. Vakiâ yüzünü pek göremedim, amma sesinden ve gölge-sinden tanıdığım gibi sorduğum zaman beni tasdik etti. Biz boğazlaşırken o, va-ziyetinden pek emindi. Ondan dolayı inkâra lüzum görmedim. Samoilof bir ka-tıl, bir hilekâr, bir hırsız, bir dolandırıcı-dır. Bu adamın burada bulunuşu ne ile zih edilir? Elbet, içinizden birini ziyarete gelmemiştir, değil mi?

Avni şaşkın ve mütereddid:

— Amma, dedi. Eğer doktor Samoi-lof'tan bahsediyorsanız, bu adam hanı-

mefendinin pek eski tanıdığıdır. Öyle değil mi Lala Efendi?..

Tahir Efendi yorgun ve sık sık nefes alarak başını salladı:

— Tabii canım... Boş laflar...

Demekle iktila etti. O sırada köşkün arkasındaki yoldan bekiçi geçiyordu. Nuri pencereye koştu. Fakat odayı ve kapı-yı gözünden kaçırmaksızın birkaç defa şiddetle düdüğ çaldı. Bekçi durdu. Nuri seslendi:

— Bekçi baba...

Bekiçi demir parmaklıklı bahçe kapı-sına yaklaştı. Ne istendiğini sordu. Nu-ri haykırarak:

— Acele Kızıltoprak merkezine koş. Komisere çık; gündüz müdiriyetnin mektub gönderen bey, iki memur istiyor; de-İşte o kadar anladım mı?

Bekiçi kendisine söylenenleri tekrar etti ve yürüdü.

Nuri geri döndüğü zaman herkes mü-hayyeri birbirine bakıyordu. Nuri, Avniye:

Nurinin bu söze cevap vermekte bir lâhza tereddüdü üzerine Avni:

— Vallahi, dedi. Bir sürü muamma in-çinde ben ne düşüneceğimi şaşırđım.

Nuri gülerек:

— Doğru, dedi. Çok şaşılacak şey. Samoilof burada şu dört duvarın içinde-dir.

Tahir Efendi, onun bir deli olduğuna kanaat getirmiş gibi başını sallıyarak:

— Allah, Allah!.. dedi. Bu haliniz garibdir. Ne demek istediğiniz anlaşıl-mıyor. Hatta ben bazı maksadlarınız oldu-ğunu zannetmeğe başladım. Bizi aldat-mak niyetinde iseniz şunu söylüyeyim ki siz aldanırsınız. Ben artık boş yere vakit geçiremem. Halim yok. Gidip yatacağım.

Nuri itiraz etti:

— Müsaade edin Tahir Efendi; bir-kaç dakika sabredin. Polis gelince, odanın içkidekilerin şehadetine müraacaat et-sin, sonra istirahat ederiz. Vakiâ haklı-sınız, vakit te epeyce geçti. Zaten hastay-dınız; amma... dedim ya... Birkaç da-kikacık.

Avni de kızdı. Kendisinden beklenmi-yen bir cür'etle:

— Anladık amma, gülünc birşey...

Bizi burada hapis mi ediyorsunuz? İhtiyar adamın o gürlütüden, boğuşmadan sonra ne hale geldiğini görmüyor musunuz?

Dedi. Tahir Efendi sükün bulmuştu.

— Sus; dedi. Biraz daha bekliyelim. Sonra, Nuri Ferdiye dönerек:

— Ağabey, sen bilirsin ki ben boş ye-re iddiada bulunmam. Şu meselede ısrarda bulunuyorsam demek ki birşey biliyo-rum. Ben ya Nuriyim, ya Kenanım. Fakat Samoilof değilim herhalde. Ferdi, sen de Ferdisin. Bundan eminsen. Öyle değil mi?... Tamam. Bu ihtiyar adamca-ğzı veya şu vekilharç Samoilof olabilir mi? Asla... Halbuki ben Samoilof'un bu odaya girdiğinden ne derece eminsem bu odadan çıkmadığından da o kadar emi-nim. Benim ben olduğumdan ne derece eminsem, girtlağma sarılan adamın meş-hur hilekâr Samoilof olduğundan da o derece eminim...

O sırada vekilharç Avni iki adım ge-riye çekilerek Ferdinin arkasına geçmiş-ti. Gözile, kaşile işaretler yaparak Nuri-ye Ferdiyi gösterdi ve haydudun o olup olmadığını sordu. Nuri gözlerini kapadı. Avni mânidar bir bakışla ihtiyar lala-

ya bakarak, Nurinin kimden şüphelen-diğini ona anlatmak isterken uzaktan dü-dük sesleri işitildi. Pencereden Nuri üç defa hızla düdüğ öttürerek mukabele etti ve geri döndü:

— Birkaç dakika sonra polisler burad-ıdır. Şimdi onları ne nasıl girecekleri-ni düşünelim. Hiçbirimizin bu odadan dış-şarı çıkmaması lazımdır. Dışarıya çıkar-sak odanın tilsimi bozulacaktır. Şaka berta-raf... O zaman karışıklıktan istifade eden Samoilof kaçabilir... Halbuki onu tevkif ettirmek hepimizin borcudur.

Ferdi, kaşlarını çatı:

— Amma bu sözler beni de kızdırma-ğa başladı arkadaş... Daha ortada fol yok, yumurta yok... Sen bir de tevkiften bahsediyorsun. Kimi tevkif ettiriyoruz? İçimizden birini mi, yoksa meçhul bir ye-re saklanmış olan meçhul birini mi?..

Nuri geniş bir kakhaha fırlattı:

— Meçhul hiçbir şey yok; gizli hiçbir nokta kalmadı. Bence ve sizce herşey malûmdur arkadaşlar...

Bu sefer ihtiyar lala kızdı:

— Eğer herşeyi bizim bildiğimiz ka-dar biliyorsanız, yandık.

(Arkası var)

Bugünün ve yarının kahramanları arasında.

Yazan : Kandemir

Topçunun gözü ve kulağı

Mehmedcik, sapan gibi silâhı, silâh gibi iradeyi ve irade gibi fenni de elinde tutmasını, onları azmine ram etmesini bilmiştir

Ölçme kıt'alarının bugünkü topçu harekâtında rolü pek büyüktür

Eski topçu düşmanın gözlerle görürdü. Bugün ise topçunun önünde uçsuz bucaksız bir meçhul vardır.

Yeni topların mesafeleri mütemadiyen uzamakta ve bir yandan da hedefler kara ve hava gözetmelerine karşı, tabiatle saklanmağı iltizam etmektedirler.

Bu sebeple yarının savaşlarında er meydanlarının hâkimi olacak olan topçunun, en büyük romanı elde edebilmesi için sahasında ün teknik imkânları hazırlayabilmesi gerek.

Dağların, bayırların, yaylaların gerisindeki mesafelerin içinde, ne gözün, ne dürbünün göremeyeceği bir uzaklıkta gizlenerek mermi yağdıran düşmanın yerini bulamazsa, kendi ateşini nasıl tanzim edebilir?

İşte bunun içindir ki, eskiden ateş mevziine girer girmez harekete geçen topçu, bugün ateşe başlayabilmek için, fennin eline verdiği bir sürü âletlerle hesap ve kitaba koyulmuş mecburiyetindedir.

Ve gene bunun içindir ki ölçme kıt'aları kurulmuştur.

Bu kıt'alar topçunun gözü ve kulağıdır.

Bugünkü topçu onsuz ne görür, ne işler, felce uğramış bahtsız döner.

Görünmeyen bir yerden gelen düşman mermisinin atıldığı yeri bulmak bu kıt'aların vazifesidir.

Şimdi onları faaliyet halinde görüyoruz:

Bataryaların bir hayli ilerisine yerleşmiş olan bu kıt'alar sesi, ışığı ve yerli ölçmekle meşguldürler.

Çünkü unutmayınız ki, göz ve dürbüne karşı kendini muhtelif gizleme vasıtalarıyla saklayabilen topçu, henüz sesini ve elvini gizlemeğe muvaffak olamamıştır.

Meselâ Umumi Harbe Parisi 125 kilometreden döven Almanların meşhur Besta toplarının yerleri, o zaman Fransızların ölçme teşkilâtı tarafından sıhhatle keşfedilmiştir.

O gündenberi - ilim ve fen adamlarının geceli gündüzlü çalışmaları sayesinde - bu teşkilât en mükemmel şeklini bulmuştur.

İşte önümüzdeki - ve Mehmedciğin hayret edilecek bir zekâ ve kabiliyetle sırtına ermiş olduğu - şu cihazlar onun muhtemelidir.

Evvelâ sada ölçenlere bakalım.

Cephenin muayyen kısımlarında ve hususî şartlara göre tayin edilerek, topoğrafik usullerle kestirilmiş noktalara yerleştirilmiş olan, üzerleri çalı çırpı ile örtülü şu mikrofonları görüyorsunuz.

Bunlara, topçunun kulakları diyebilirsiniz.

Çünkü bu mikrofonların teşkil ettiği

Bir ölçme postası faaliyet esnasında

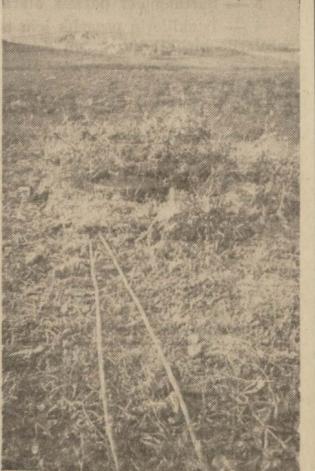
Bir ölçme postası iş başında.

gebeke, sinesine mihanmış bekliyen ileri gözçüleri - ardımile düşman tarafından gelen ses - dinlemektedir.

Bu mikrofonlar, arkada, sada ölçme santralinde bulunan, - ses ihtizalarını fotoğraf filmi üzerine kaydeden elektrikli âlete, yani - osilografa bağlıdır.

Kaydedilen sadalar filmin, hemen oracıkta otomatik bir surette yapılan, banyosundan sonra, okunuyor.

Bir sada mevcudun, yerleri belli ölçme noktalar geliş arasında geçen za-

Dinleme teşhizatından: En ileri hattaki son mikrofon

man fasılları bilindiği takdirde sada membanı tayin etmek pek kolaydır.

Ve şu gördüğünüz âletler, bize bu kolaylığı fazlasıyla temin edebilen en mükemmel cihazlardır.

İşık ölçenlere gelince; onlar da topçumuzun önünde, geniş bir sahada muayyen bazı noktalarda kendi çalışma şebekelerini kurmuşlardır.

Bunlar da, ellerindeki batarya dürbünlerinden çok daha kuvvetli - bir kelime ile dünyanın en kuvvetli - dürbünlerle, düşman bataryalarının alevlerini, duman ve tozlarını görmek, böylece onların yerlerini tayin etmekte ve cephenin gözçülüğünü yapmaktadırlar.

Ve şu sırtın gerisindeki (yüksek ihtiraklı) takım, topçunun uzak mesafelerde,

bilhassa saklı hedefleri üzerine atışını tanzim eden takımdır.

Düşman üzerine yapılacak atışların hedefler üzerine baskın halinde ve çok doğru olarak yapılabilmesini temin eden bir takım şöyle çalışıyor:

Topçumuzun havada parlandıracağı mermilerin parlanma noktalarını gene havada gözetliyerek bunların mevkilerini tayin eder ve mermi havada paralanmayıp ta düşmana doğru seyrine devam etseydi arazide nereye düşecekti, işte bu noktayı müsellehat hesablarına istinad ederek bulur.

Ve bu bulunan mevki, hedef mevkiinin ne kadar uzak olduğunu plân üzerinde meydana çıkar. Bu tashih miktarını nazarı dikkate alan bataryamız artık ateşini hedef üzerine öyle oturtur ki, bu âni ateş baskını altında kalan hedefin bulunmaması, felce uğramaması imkânsızdır.

Yer ölçme kıt'aları da, haritanın esasını teşkil eden ve topçunun çalışacağı arazide her zaman mevcut bulunan niyrenği noktalarına istinad ederek işliyen, topçunun en yakın yardımcılarından biridir.

Kimi siperde, kimi bir sırtın gerisinde, kimi bir kovukta faaliyet halinde bulunan bu kıt'alar işlerini bitirince, bataryalar - Ateş!.. Kumandasını alırlar.

Ve Türk topları güler.

Fakat, fennin ele verdiği, zekâ, kabiliyet, bilgi istiyen bu çok hassas âletleri Mehmedcik nasıl kullanıyor, diye bakiyoruz.

Ve saatlerle aralarında dolaşarak, baktıktan, gördükten, sorduktan, dinledikten, uzun uzun düşündükten sonra, okuma yazmayı bile yedi sekiz ay evvel geldikleri bu kıtlada öğrenmiş insanların bu kabiliyeti gösterebilmelerine inanmakta tereddüd ederken, kulağında bir ses çinliyor.

— Mehmedcik..

Evet, sapan gibi silâhı, silâh gibi iradeyi ve irade gibi fenni de elinde tutmasını, onları azmine rametmesini bilen Mehmedcik.. Sana inanmak için, bir lâhza olsun süren tereddüdümü affet!

KANDEMİR

Liman idaresi yeni binasına taşındı

Liman İşletme idaresi, dününden itibaren Galatadaki yeni binasında çalışmaya başlamıştır. İdarenin Galatada Hydar hanındaki servisleri de buraya taşınmıştır.

Müdür Raufi, buradaki bazı müstacel işleri bitirdikten sonra Trabzona giderek, İstanbul Liman İşletmesine raprı takarür eden bu şirketin vaziyet ve muameleleriyle yakından meşgul olacaktır.

Trabzon limanının ıslahı için Liman idaresinde bir proje hazırlandığı hakkında yazılanlar doğru değildir. İstanbul Liman İşletme idaresi ne böyle bir proje hazırlamış, ne de buna vakit bulabilmiştir. Çünkü Trabzon Liman şirketinin ilhakına pek yakında karar verilmiştir.

Milletlerarası iktisadî mübadeleyi düzeltmek kabilmidir?

[Başmakaleden devam]

sa peşin olarak hangi parayı vereceksiniz? Türk parasını çıkaramazsınız, serbest döviz ise bulamazsınız.

Sonra mal mübadelesinin imkânını bile tasavvur etmek hangi malı ne fiata ihrac edecek, hangi malı hangi bedelle ithal edeceksiniz? Meselâ yanbaşımızdaki Romanya ile aramızda klering işlemiyor. Oradan alacağımız mal olsa bile kendi fiatlarımızla Romanyaya meselâ zeytin, zeytinyağı gibi maddeleri satmaktığımız imkân bulunmuyor. Bu malları bizden ucuza verebilen diğer komşu memleketler var da onun için.

Almanya ile alabildiğine genişlikte işliyen bir kleringimiz vardı ki nihayet yüksek bir Alman borcu ile fena bir akıbetle sürüklüştü. Meselenin yakın zamanda iyi bir suretle halledilmesi tabii olmakla beraber burada kleringin esasen gayritabiiğinden başka açık mahzurları da görülmüş olduğunu kaydedelim:

1: Bir memleket mahsul ve mamullerinin çoğuna yalnız diğer bir memleketin müşteri olması doğru değildir. Çünkü bu hal, satıcı memleketi dünya yüzünde mevcut ve muhtemel diğer müşterilerinden mahrum eder.

2: Bu hal böyle olabilmek için bizden çok mal alan memleket malmıza fazla fiat verdiği kadar sattığı mallara da fazla fiat koyar. Bu paranın dolayısıyla kıymetini indirme demektir.

3: Yüksek fiatla fazla alman mallarımızın bedeli karşılanmadığı zamansa vaziyet içinden çıkılması kolay olmayan bir şekil alır.

Demek ki klering aynı zamanda sıkı takib olunmak lâzım gelen cari bir hesap da sayılabilir. Bu takibin mes'uliyetini hangi dikkat deruhde edecek?

Bize aid vaziyetleri birer misal olarak kaydediyoruz. Bütün dünya aşağı yukarı aynı mükşülât içinde yuzyüyor. Nekadar fazla kayıt varsa o kadar fazla zorluk var demektir.

Dünya böyle gayritabii vaziyetler içinde yuvarlana yuvarlana bir merhaleye geldi ki şimdi hiç olmazsa kontenjan-ment çesidlerinin hepsi iflas etmiştir denilebilir. Normal ve hafif makul surette himayekâr gümrük kayıtlarıyla iktifa ederek, serbest mübadeleye avdet zamanının artık gelmiş olduğu farzediliyor. Belçika Başvekilinin tahkikini - üzerine aldığı işte bu iştir.

YUNUS NADI

Bir beynelmil hukukçunun konferansı

İki konferans vermek üzere evvelki gün Kahireden şehrimize gelen Lyon Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Enstitüsü müdürü profesör Eduard Lambert ilk konferansını dün Üniversite konferans salonunda vermiştir. Çok kıymetli eserleri ve bilhassa islâm hukuku üzerinde mühim tetkikleri bulunan profesörün dünkü konferansının mevzuu «Amerika kanunlarının kanunu esasıya muvafık olup olmadığının kontrolü meselesi» idi.

Profesör konferansına başlamazdan önce memleketimize geldiğinden dolayı duyduğu sevinci, ve bilhassa Dâhi bir Şefin ve münevver arkadaşlarının mensub olduğu Türkiyenin beynelmil hukukta olan ehemmiyetinden bahsetmiş, bilâhare konferansına geçmiştir.

Profesörün konferansını, Hukuk, İktisad Fakülteleri profesör ve doçentleriyle Fransız sefaretî erkânı ve Üniversite gençliği büyük bir alâka ile dinlemişlerdir. Profesör ikinci ve son konferansını Hukuk Fakültesinde verecektir.

Denizyollarında yapılacak tasarruflar

Denizyolları idaresinde yapılacak tasarruf için hazırlıklara başlanmıştır. Maaşlarda yapılacak tasarruf işini memurların toplu bir halde protesto ettikleri - dün de yazdığımız gibi - doğru değildir. Alelümum bütün memurlar, bilâncodaki açık vesilesile maaşlarının indirilmesinden müteessir ve bu tedbirin açığı kapamağa kâfi bulunmadığını beyanda müttefikseler de verilmiş kârara karşı toplu bir hareketle bulunmayı doğru bulmamaktadırlar.

Denizyolları bütçesi umumî heyetten geçtiği için, masraflarda tasarruf ve maaşlarda tenzilât icrası keyfiyetinin de bir kanunla Meclisten geçirilmesi icab etmektedir. Bu işte önümüzdeki ay içinde yapılacaktır.

Denizyolları idaresi memurları maaşlarını işledikten sonra almaktadırlar. Binaenaleyh, tasarruf kararının tebliğine tekaddüm eden nisan maaşlarını eskisi gibi alacaklardır.

İstanbul erkek lisesi izcilerinin bir tenezzühü

İstanbul erkek lisesi izcileri, pazar günü, oymak beylerinin idaresi altında, Göztepe suyunu gitmişler ve dönüştür Anadoluhisarına uğruyarak Anadoluhisarı B takımı ile bir maç yapmışlardır.

Orta Avrupa siyaseti hararetli bir safhada

Göring dün Mussolini ile görüştü, Von Neurath ta Romaya gidiyor, Duçe ile Hitler yakında buluşacaklar

Romanya Kralı ve Polonya Reiscumhuru karşılıklı ziyaretler yapacaklar, iki devlet Erkânharbiye Nazırları müzakereye girişiyorlar

[Baştafı 1 inci sahifese]

mesi hakkında Duçe tarafından yapılan teşebbüsleri Schuchnigg'in ne suretle karşıladığı malûm değildir. Gelecek haftalar zarfında Kont Ciano muhtelif hükümet merkezlerini ziyaret edecek ve bundan sonra Hitler'le Mussolini Berchtesgaden'de buluşacaklardır.

Mussolini ile Göring arasında bugün tetkik edilecek mevzular arasında İspanya meselesine dört senelik Alman plânının da gözden geçirileceği şüphesizdir.

Von Neurath ta Romaya gidiyor

Berlin 26 (A.A.) — Siyasî mahfiller, von Neurath'ın mayıs başlangıcında Romaya resmi bir ziyaret yapacağını bildirmekte ve bu seyahatin iki devlet arasındaki siyasetin samimiyetini ispat ettiğini ve Roma - Berlin mihverinin Avrupa diplomasisinde mühim bir hakikat olduğunu göstereceğini ilâve eylemektedir.

Alman - Rus yakınlaşması hakkına tahminler

Neuyork 26 (A.A.) — New-York Times gazetesi, yazıyor:

«Avrupanın şimdiki vaziyetinde mühim olan nokta, Sovyetler Birliğinin tarzı hareketidir. Berlinin Moskova'da yaptığı iddia edilen yoklamaların sebebi de bu şekilde izah edilebilir. Fakat Moskovanın remen bu yakınlık hareketlerinden haberdar değilmiş gibi görünmesi, Sovyetler Birliğinin Almanyanın şarka veya garbe doğru genişlemesine karşı müşterek bir hareket geçmek üzere Fransa ile arasındaki bağları muhafaza etmek istemesinden ileri gelmektedir.

Mussolininin Hitlerizmin cenuba doğru akmasını kolaylaştırmasının sebebi de budur.»

Almanya ve İtalya iflâs etmiş

Londra 26 (A.A.) — Hul'de sulh lehinde tertib edilen bir nümayiş esnasında bir nutuk söyleyen Times gazetesinin eski direktörü Wickham Steed, İtalya ile Almanya tarafından gösterilen faaliyetin endişeyi mucib olduğunu kaydederek, kuvvetle silâhlanmış olan bu memleketlerin bir veya birkaç memleketle birden hücum etmek için bir fırsat kolladıklarını iddia etmiştir.

Hatib demistir ki:

«Eğer, harb tehlikesi mevcut olmamış olsaydı, İngiltere silâhlanmak için bir buçuk milyar sterling sarfetmeğe göze almazdı.»

Wickham Steed, silâhlanmak için İtalya ile Almanyanın sivil ahalinin zararına olarak iflâs etmiş olduklarını bilhassa tebarüz ettirecek şunları söylemiştir: «İşte bu sebebledir ki, Lansbury'nin beynelmil bir iktisad konferansı toplanmak hakkındaki teklifi, Hitler tarafından derhal kabul edilmiştir.»

Sulhun muhafazası için Steed, şunları teklif etmektedir:

1 — Harb vukuunda, İngilterenin birtaraf kalması için sureti kat'iyede ilânı,

2 — İngilterede izci teşkilâtına müşâbih ve bütün sınıflara ve siyasi teşekküllere mensub adamlardan mürekkeb bir sulh hareket ordusu vücade getirmek. «Bu ordunun vazifesi, tehlikede bulunan memleketlere yardım etmek olacaktır.»

Hatib, bu tekliften sonra şu sözleri ilâve etmiştir:

«Bu hareketin vücade getirilmesi diğer milletler «beynelmil bir sulh hareket ordusu» ihdası için İngiltereye yardım etmeğe davet edilmiş olacaktır.»

Kolonel Beck Bükreşten ayrıldı

Bükreş 26 (A.A.) — Hariciye Nazırı Beck'le refikası dün akşam saat 20 de Varşovaya hareket etmişlerdir.

Hareket etmeden evvel Beck, Bükreş görüşmelerinin samimiyeti dolayısıyla memnuniyetini izhar ve Polonya ile Romanya arasındaki daimi tesanüden ehemmiyetle bahsetmiştir.

Beck'in İtalya ajansına beyanâtı

Roma 26 (A.A.) — Hariciye Nazırı Beck, Stefani Ajansının Bükreş muhabirine demistir ki:

«Her Avrupa milletinin hakiki tekâmül fikrini derpış edememiş olan Milletler Cemiyeti paktında değişiklikler yapılması lâzımdır. Mevcud nizamname hakikate uygun değildir. Bu hususta bey-nelmil bir içtima akdedilmesi zaruridir. Polonyaya gelince, bu memleket, Milletler Cemiyeti çerçevesi içinde kendine aid meseleleri halletmek imkânını bulamamıştır.

Devlet reislerinin ziyareti ve erkânharbiye temasları

Bükreş 26 (A.A.) — Siyasî mahfillerde, Kral Karol'un M. Bek'le mülâkatına hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir. Lehistan - Romanya ittifakının takviyesi beklenmekte ve Kralın her zaman bu ittifakın bir protagoristi olduğu kaydedilmektedir.

Bununla beraber, tam bir nokta nazara mutabakatın başarıldığı zannediliyor ve tebliğin müteaddid meseleler üzerinde nokta nazara birliği tesbit ve müşahede edildigine dair olan kısmı tebarüz ettiriliyor. Resmî ziyaretler meselesinin hallinden dolayı bilhassa memnuniyet gösteriliyor. Lehistan Cumhuriyet Başkanı 6 haziranda Romanya şenliklerinde hazır bulunacak ve Kral karol da bu ziyarete aynı ayın sonlarına doğru mukabele edecektir. Romanyanın en güzel şahsiyetlerinden biri Kralın davetnamesini Cumhuriyet Başkanına vermek üzere mayıs içinde Varşovaya gidecektir.

Erkânharbiyeler görüşmelerinin mayısta yapılacağı ve bu suretle Lehistan erkânharbiye reisinin yeni Romanya erkânharbiye reisi General Şişitini ile ilk mülâkatını yapacağı bildirilmektedir.

Neşredilen resmî tebliğ

Bükreş 26 (A.A.) — Lehistan Romanya görüşmeleri hakkında dün neşredilen tebliğin metni aşağıdadır:

Lehistan dış bakanı Bek Bükreşe yaptığı ziyaret münasebetile Romanya Dış Bakanı Viktor Antonesco ile müteaddid görüşmede bulunmuştur.

Bu görüşmeler şimdiki beynelmil vaziyetin muhtelif cephelerine ve Lehistanın diğer memleketlerle olan münasebatına taallük etmiştir.

İki Bakanın Varşovada ve Cenevrede yaptıkları görüşmelerin devamı olan ve bilhassa samimi bir hava içinde cereyan etmiş bulunan bu görüşmeler, iki nazır nokta nazarının tetkiklerine mevzu teşkil eden müteaddid meselelerde hiçbir surette tehalüf etmediğini ve iki hükümetin samimi teşriki mesaisinin itimad ve dostluk çerçevesi içinde inkişaf ettiğini müşahede ve tesbite imkân vermiştir.

İki nazır, görüşmelerinde, Lehistan - Romanya ittifakının siyasi bünyesinin iki memleketin emniyeti hususunda mesuliyet hissine ve beynelmil münasebetlerin istikrarı için de itimad fikrine dayandığını teyid eylemişlerdir.

İki nazır, siyasi mahiyette bazı ihtilâflara rağmen Avrupa, siyasetinin mes'ul drijanların kurduğu zihniyet ve hüsnü niyetlerinin umumî bir salâh için faydalı bir surette faaliyete geçmeleri tamamen mümkün olduğunu memnuniyetle müşahede ve tesbit etmişlerdir.

Beck ve Viktor Antonesco, beynelmil çerçevede zuhur edebilecek zorlukların sükûnet ve sabırla tetkikinin şimdiki ahval içinde her zamankinden daha lüzumlu olduğu kanaatinde bulunmuşlar ve bu maksadla da temas en sıkı bir surette idameye ve aralarında daha sıkı nokta nazara teatisine karar vermişlerdir.

Romanya Kralının beyanâtı

Paris 26 (A.A.) — Romanya Kralı Carol, Paris-Soir gazetesinin muhabirini kabul ederek Romanya harici siyasetinin değişmeyeceğini, Küçük Antantın Rumen siyasetinde kat'i bir unsur olduğunu, Fransız dostluğunun gerek kendisi gerek memleketi için çok kıymetli bulunduğunu ve iki memleket arasındaki rabıtalının bugün her zamandan ziyade sıklık gösterdiğini söylemiştir.

KANSIZLIK Nörasteni, zaflıyet ve Chlorose
benizsizlik için yegâne deva kanlı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Kardeş Hariciye Nazırı hararetle karşılandı

(Baştarafı 1. tnci sahifese)

Bu esnada muzika Irak ve Türk milli marşlarını çalmıştır.

Muhterem misafirimiz ve refakatinde bulunanlar istasyondan doğruca ikametlerine tahsis olunan Ankarapalas oteline gitmişlerdir.

Irak Dış İşleri Bakanı pazar günü sabah saat 10,30 da Türkiye - Suriye hududu üzerinde İslâhiyede, Türkiye topraklarında ve İslâhiye hudud istasyonunda Cumhuriyet hükümeti adına Gazi Anteb Valisi, askeri kumandan ve mihmandarlıklarına tayin edilmiş bulunan zevat tarafından karşılanmış ve bir jandarma müfrezesi de rasimi ihtiramı ifa etmiştir.

Misafirimiz buradan itibaren Ankara'ya kadar olan yolculuğu kendilerine tahsis edilen ve Toros ekspresine bağlanan hususi vagona yapmıştır.

Aziz misafirimizin beyanati

Dost Irak Hariciye Nazırı Ankara'ya muvasalatını müteakib bana şu beyanatta bulundu:

«— İrakın büyük dostu olan Türkiye Cumhuriyeti merkezini ziyaret ettiğimden dolayı ciddi memnunuz. Ben ve bütün İraklı vatandaşlarım Türkiye'yi yeni hayatının büyük adımlarla parlak bir istikbale doğru yürüdüğünü kemali iftiharla takip ediyoruz.

İraklıların Türkiye'ye ve hususile Atatürke karşı kalplerinde taşıdıkları hürmet ve muhabbet hissini hududu yoktur. Filhakika Atatürk yalnız Türkiye'nin değil, bütün şark milletlerinin yeniden doğmasına ve canlanmasına sebep olmuştur. İrakın Hariciye Nazırı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin harici işlerde takip ettiği düstür siyasetini meftunuyum. İnşallah istikbalde Türkiye Cumhuriyeti ile Irak arasındaki münasebatın daha samimi ve müteahhid bir şekle alacağına bütün kalbimle eminim. Bu sözleri yalnız uzvu olduğum hükümetim namına değil, bütün İraklılar namına söylüyebilirim. Sizin mütemadi muvaffakiyetlerinizi bütün kalbimle temenni ederim.»

Suriyelilerin Türkiye'ye muhabbeti

«Şanda iken gerek Suriye Reiscumhuri ve gerek Başvekil Cemil Mürdüm Beyin kabine azasile Türk - Suriye münasebetlerinden bahsettik. Suriyelilerin Türklerle karşı samimi muhabbetlerinden şüphem yoktur. Bunu da muhtelif ve müteahhid vesilelerle teyid etmişlerdir.

Türkiye - Suriye arasında ihtilâf meselelerini her iki tarafı tammin ve memnunuz edecek bir surette halli için gösterilmesi lâzım gelen mesaiyi sarfetmekten çekinmiyeceklerimi hissettim.

Bir Arab olmak sıfatıyla şarkın medarı iftihan olan Türkiye Cumhuriyeti, Türkiye ve Suriye arasındaki münasebetlerin samimi olmasına tabii temenni ederim. Bu hususta bir hizmette bulunabilirim Ankaradaki ziyaretimden istifade ederek kemali memnuniyetle bunu yapmağa hazırım.

Sark misakı

Şark misakının bir an evvel imzalanması, kabinemizin programındadır. Sizin pek muhterem ve değerli Hariciye Vekilinizin Bağdadda, hazırında vaki olacak ziyaretlerini ki herkes kemali istiyakla bekliyor, müteakibin ümid ederim ki şark misakı Tahranda imzalanacaktır.»

Dost nazırın ziyaretleri

Ankara 26 (A.A.) — Bu sabah Toros ekspresile şehrimize gelen Irak Hariciye Nazırı ekselâns Doktor Naci Elasil ikametlerine tahsis edilen Ankarapalas oteline kısa bir istirahat sonra birbirini müteakib Dış İşleri Bakanı Dr. Tevfik Rüşti Aras, Başvekil İsmet İnönü ve Kamutay başkanı Abdülhalik Rendayî ziyaret etmiş ve bu ziyaretler kendisine ide edilmiştir.

Muhterem misafir bugün öğle yemeğini hususi olarak yemiştir.

Dün akşam verilen ziyafet

Ankara 26 (A.A.) — Bu akşam Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüşti Aras tarafından Hariciye köşkünde Irak Hariciye Nazırı Asil şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Ziyafette Başvekil İsmet İnönü, diğer birçok Vekiller, kordiplomatik, meb'uslar, Irak sefaretî erkânı, Hariciye Vekâleti yüksek erkânı hazır bulunmuştur.

Ziyafeti bir suvare takip etmiş ve Reiscumhur Atatürk bu suvareyi huzurlarla şereflelendirmişlerdir.

Söylenen hararetili nutuklar

Ankara 26 (A.A.) — Bu akşam Hariciye Vekili Dr. Aras, Irak Hariciye Vekili Naci Asil şerefine verdiği ziyafette aşağıdaki nutku söylemiştir: «— Vezir hazretleri,

Dost Irak devletinin değerli Hariciye Vekili, zati devletlerini aramızda görmekte duyduğum meserreti tarife hacet yoktur.

Atatürk Irak Hariciye Vezirini kabul etti

Ankara 26 (A.A.) — Bugün Reiscumhur Atatürk Irak Hariciye Veziri Naci Asil'i kabul buyurarak nezlerinde bir saat kadar alkoymuşlardır.

Hariciye Vekili Doktor Aras ta bu kabulde hazır bulunmuştur.

Ankarayı ziyaret etmek suretile izhar buyurmuş olduğunuz nezaket ve muhlâsat iki dost memleketimiz arasında müteahhid yeni bir tezahürü olduğu cihetle bizi çok memnun etmiştir.

Zati devletlerini hükümeti Cumhuriyet namına selâmlamakla mübahiyim. Memleketimize hoş geldiniz.

Tarihi mukadderatın, coğrafi vaziyetin tabii ilcası olarak birbirine pek yakın yaşamış milletlerimiz eskidenberi birbirinin meziyetlerini anlamak ve yekdiğerini takdir ederek sevmek fırsatını bulmuşlar ve memleketlerimizin takip ettiği sulh siyaseti gaye itibarile aynı olduğu cihetle aramızda bugünkü dostluk ve yakınlık tesüüs etmiştir.

Kendine has olan meziyetler ve düristlülükle temayüz eden necib kardeş Irak milletinin refah ve terakki yolunda hergün çok geniş, çok seri adımlarla ilerlediğini görmekle Türkiye'nin ve Türk milletinin büyük bir saadet duymakta olduğunuz size samimi olarak temin edebilirim.

Beynelmil sahada kendisine lâyük olarak ihraz ettiği güzide mevki icabı genc ve dinc komşumuz İrakın yakın şarkta sulhu selâmet ve kardeşliğin temini ve tarsini uğrunda diğer dost devletlerle mesai teşriki sahasındaki yer ve kendisine terettüb eden vazifinin ehemmiyeti derkârdır.

Bu önemli dava yolunda hepimizin sarfettiği mesainin peyderpey semerelerini iktifat edeceğimizi düşünmekle hakiki bir zevk duyuyor ve ufukta hergün daha kuvvetle beliren garbi Asya ailesi meveddetinin şark memleketleri ve ensali atıye için müreffeh ve mes'ud bir atının başlangıcı olacağına kanı bulunuyorum.

Kadehimi Irak Kralı Majeste Birinci Gazi şerefine ref ve kardeş Irak milleti necibesinin daima mütezayid görmek istediğimiz teali ve refahına ve zati devletlerinin de saadet ve sıhhatine içmekle büyük bir şeref ve saadet duyuyorum.»

Irak Hariciye Veziri de su nutukla mukabelede bulunmuştur:

«— Vezir hazretleri,

Kardeş bir memleket Hariciye Veziri sıfatile şahsıma karşı ibraz buyurulan teveccühlerle arzı şükran ederim.

Tarih ve kardeşlik bağlarıle memleketimin bağlı bulunduğu muhterem Türkiye Cumhuriyeti'nin merkezinde kendimi bulmakla büyük bir bahtiyarlık hissediyorum ve bu bahtiyarlığım memleketimin kardeş Türkiye'ye olan samimi duygusunu izhara vesat ettiğimden dolayı bir kat daha artıyor.

Zati devletlerinin buyurdıkları gibi tarihi ve coğrafi amiller dolayısıyla Türkiye ile alakasını idrak eden memleketimiz, muhterem kardeş memleketin geniş terakki ve teali hatvelerini birer birer derin bir alâka ile takip ediyor ve bunun semerelerini müşahade etmekle sevinc duyuyor.

Yakın şarkta ve beynelmil hayatta sulhu selâmeti ideal olarak tanyan memleketim Türkiye Cumhuriyeti'nin bu gaye uğrunda mesaisini nazarı takdir ve hürmetle takip etmiş ve zati devletlerinin iharet buyurdıkları gibi bu hususta kendi hissesine isabet edecek mesaiyi ifaya daima azimkâr bulunmuştur ve bulunacaktır.

Bu duygularla kadehimi Türkiye'nin Ulu Reiscumhuri ekselâns Atatürk şerefine ref ve kardeş Türk milleti necibesinin daima mütezayid görmek istediğimiz teali ve refahına ve muhterem Başvekil ekselâns İnönü'nün ve zati devletlerinin saadet ve sıhhatine içmekle büyük bir şeref ve saadet duyuyorum.»

YENİ ESERLER

Açlık

Maruf muharrirlerimizden Refik Ahmed Sevengilin bu namdaki romanı, kitab halinde çıkmıştır. Sayını dikkat bir içtimai tahlil olan eseri tavsiye ederiz. Fiyatı 50 kuruştur.

Çağrılar, konferanslar, kongreler

Konferans

Beyoğlu Halkevinden: 1 — 27 nisan 937 salı günü saat 18 de Evimizin Tepebaşıdaki merkez binasında Bayan Şüküfe Nihal Başar tarafından Türk kadını şairi (Zerrintaç) hakkında bir konferans verilecektir. 2 — Bu konferansa herkes gelebilir.

Cumhuriyet Halk sütünü

Beyoğlu Belediyesinin nazarı dikkatine

Beyoğlunda Aynalçesme Emincamii sokak Abdullahbey apartman 2 numarada Mahmud Cüda imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Oturdüğüm bina ile yandıkdikilerin aralarında aydınlık boşlukları var. Fakat buraları komşularım tarafından maatteessüf çöplük olarak kullanılmaktadır. Üst katlarda oturan ve hepsi de çiçek meraklı olan komşularım bütün pencerelere toprak, tahta ve sair cinsten saksıları dızmışlar, sabah ve akşam bir bahçıvan intizam ve ihtimamile bol bol suluyorlar. Gereğ çöp ve gerekse saksılardan sızan gübreli sular yüzünden pencerelerimizi açamıyoruz. Bu halde dolay evvelâ komşulara, bilâhare de Belediyeye şikâyet ettik, fakat netice çıkmadı. Daha nerelere başvurmamızın icab ettiğini bildiririz rica ederim.»

Sinema balkonundan düşen çocuk

Rıfki imzasile aldığımız bir mektubda deniliyor ki: «Cocuğum Yaşar, Kasımpasadağıki beşinci ilmekte okur. Kendisini mektebden 60 arkadaşle beraber Beyoğlunda Melek sinemasına götürmüşler. Lâkin nezaret için yanlarına verilen muallim, ihtimal mesgul olmadı için, oğlum sinema balkonundan düşerek, başından ve ağızından burundan yaralanmıştır, şimdi Eftal hastanesinde yatmaktadır. Ben hâdiseyi, muallimin idaresizliğinde buluyorum. Alâkadar makamların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.»

İspanya ihtilâlcileri Bilbaonun kapısında

(Baştarafı 1. tnci sahifede) Binaların birçoğu tamamiyle harap olmuştur. Askerler zaferi tes'id etmek için şarkı söyliyerek sokaklardan geçmektedirler.

Dün akşam 3 motörlü 20 tayyare ile 15 tane avcı tayyaresi Elgueta'nın üzerinden Eibar istikametinde uçmuşlardır. Bunlar, Franco kuvvetlerine mensubdu. Birkaç dakika sonra infilâk eden bombaların sesleri işitilmekte ve Eibar vadisi üzerinde bir duman tabakası yükselmekteydi.

Bilbao yolunda

Salamanca 26 (A.A.) — Resmî bir tebligde ezümle şöyle denilmektedir: «Düşman, dağınk bir şekilde Durango - Bilbao yolundan geri çekilmektedir. Dün öğleden sonra tarafımızdan ılgal edilen Verriz kasabası muvasala noktasından mühim bir düğüm teşkil etmektedir.

San Sebastian - Bilbao - Santander demiryoluile Durango'dan Marquina ve Cibara giden yollar kesilmiştir.

Kit'alarımız Azconbieta dağıni aşkıktan sonra dün akşam Bilbao'ya doğru imnege başlamışlardır. Birkaç nokta müstesna olmak üzere düşmanın mu-kavemeti cumartesi gününkünden daha zayıf olmuştur.

Madrid, Santander ve Leon cephelelerinde piyade ateşi teati edilmiştir. Oragon, Cordoue ve Gırnata cephelelerinde topçu düellosu olmuştur.»

Durango muhasara edildi

Vitoria 26 (A.A.) — Havas ajansının muhabirinden:

Franco kit'aları dün Bask cephesinde ileri hareketlerine devam ederek Verriz ve Zaldira kasabalarıle Ermua ve Cibara kasabalarına hâkim olan Azconbieta sirtlarını ele geçirmişlerdir. Bu kit'alar, birçok esir ve mühim miktarda harb malzemesi almışlardır. Durango şehri muhasara edilmiştir.

Bir deniz muharebesi

Seville 26 (A.A.) — Radyo vasıtasile tebligatta bulunan General Queipo de Llano, Canarias ismindeki hafif kruvazörün, hükümet kruvazörü «James» i cenub şahilinin bir mil ilerisinde karaya oturmağa mecbur etmiştir.

1935 senesinde denize indirilen Canarias, 10,000 ton hacminde ve 20,3 santimetrelilik 8 topa mücehhezdir. Azami sürati 34 mildir.

«James» ise 1920 de tezgâhtan çıkmıştır. 16,000 tonluk olan bu gemi 30,5 santimetrelilik toplarla mücehhezdir. Sürati 20 mildir.

Bilbao limanına gelen vapurlar

Salamanca 26 (A.A.) — Bilbao'dan gelen haberlere göre yiyecek yüklü üç İngiliz vapuru daha Bask limanlarına varmış ve bu suretle şimdiye kadar ablokayı dokuz İngiliz vapuru yarmıştır.

İhtilâlciler İngiltereyi tehdit ediyorlar

Cebelüttarik 26 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Franco'nun generallerinden Dellano bugün radyoda söylediği bir nutukta İngiltereye şiddetle hücum ederek demiştir ki:

«— İngiliz müdahalesi karşısında her hangi bir nasyonalist bahriyelinin vâzifesini yapması çok muhtemeldir. Bu takdirde böyle bir hareketin neticesinden elbette ki mes'ul olan birisi bulunacaktır. İngiltere tedricen dünya nazarında bütün nüfuzunu kaybetmiştir. İtalya Habeşistanı fethetmekle İngiltereyi daha ziyade sindirmiştir. Şimdi de bizim zaferimiz Britanya hegemonyasını tamamiyle yıkacaktır.»

Durango ılgal edildi

Vitoria 26 (A.A.) — Havas ajansı nasyonalistlerin Bilbao cephesinde bu sabah Durango ve Eibar'ı ılgal etmiş olduklarını haber vermektedir.

İst. Borsası 26/4/937

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	620.—	625.—
Dolar	123.50	126.—
Frank	108.—	113.—
Liret	120.—	125.—
Belcika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İsvicre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	63.—	66.—
Kron Cek	70.—	75.—
Silin Avusturya	21.—	23.—
Mark	25.—	28.—
Zloti	20.—	22.50
Pengo	21.—	24.—
Lev	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Kron İsvec	30.—	32.—
Altın	1052.—	1053.—
Banknot	253.—	254.—

ÇEKLER

	Acilis	Kapanis
Londra	624.50	624.50
New-York	0.7896	0.7890
Paris	17.80	17.90
Milano	15.—	15.—
Briiksel	4.6757	4.6765
Atina	87.51	87.51
Cenevre	3.4532	3.4525
Sofya	64.0512	64.0512
Amsterd.	1.4420	1.4414
Prag	22.6580	22.6580
Viyana	4.2130	4.2130
Madrid	13.7710	13.7710
Berlin	1.965	1.965
Varsova	4.1637	4.1637
Budapeste	3.9792	3.9792
Briikres	107.4460	107.4460
Belgrad	34.4275	34.4275
Vokohama	2.75	2.75
Moskova	23.91	23.91
Stokholm	3.1075	3.1075

E S H A M

	Acilis	Kapanis
İş Bankası nama	9.80	9.80

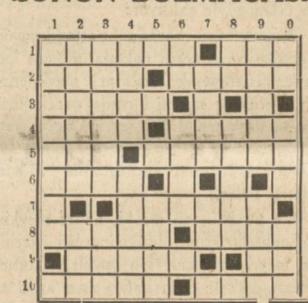
İSTIKRAZLAR

	Acilis	Kapanis
Türk borcu I Pesin	20.45	20.45
" " I Vadeli	20.50	20.425
Erzani	95.—	95.—
İstikrazı dahili	99.—	99.—

T A H V İ L Â T

	Acilis	Kapanis
Anadolu	I Vadeli	39.95
" "	II Vadeli	39.95

GÜNÜN BULMACASI

Soldan sağa:

1 — Eski bir Türk musikîsinası, alaturka sazından birini çalan. 2 — Müsavi, dil. 3 — Bir ay, 4 — Komşu bir memleket, bir emir. 5 — Baş çıplak, arabca «kâtib» in cem'i. 6 — Elbisenin en alt kısmı. 7 — Kabadaylık. 8 — Bir tarafe öğmek, Arabistanda oturan. 9 — Herkesin ortasında, nota. 10 — İlişik, Asya kit'asında bir göl.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Vaktile Suriye sahillerindeki bir devletin tebaası. 2 — Kabile, esya. 3 — Mecmuu, mükemmel. 4 — İleri geri lâf söyleyen, ham kavun. 5 — Az berhad. 6 — Vilâyet, yüzün aksamından biri. 7 — Bir emir, nota. 8 — Akıl, arabca «çök». 9 — Arabca «döven», baş. 10 — Aynıın ikametgâhi, cem edati, bunu tutan parmağını yalar.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

1	Y	A	D	I	G	A	R	A	M	I
2	A	R	A	S	I	R	A	M	A	Ş
3	K	I	Y	A	K	Ç	A	K	!	
4	A	K	A	B	K	A	Z	A	K	
5	P	A	K	E	T	E	A	S	.	
6	A	N	T	E	K	E	F	.	.	
7	Ç	O	S	T	E	R	E	K	E	
8	A	C	A	Y	I	B	C	I	N	
9	A	R	A	K	I	Y	E	.	I	
10	A	Y	A	Z	.	R	O	L	K	

Deposu: A. EMİRZE, İstanbul Sultanhamam Dikranyan han 3

Adalar sulh icra dairesinden:

Bir deyinden dolayı mahçuz olup paraya çevrilmesine karar verilen bir kahve değirmeni motorü 10 mayıs 937 pazartesi günü saat 14 ten itibaren Büyükdada İşaçelebi sokak 22 numaralı dükkanda satılacağından talib olanların mahalli mezkûrda hazır bulunacak memurine müracaatları ilân olunur. (32116)

Model
Aylık Moda mecmuası 1 mayısta çıkıyor
Avrupa moda mecmua'ları kadar nefis ve zevcin ilk Türk mecmuası (MODEL), bütün bayanlar tarafından kapışılacaktır.

İran Transit Yolu İnşaat Müdürlüğünden:

7/4/1937 çarşamba günü ihale edileceği ilân olunan Trabzon - İran transit yolunun Ağrı vilâyeti dahilinde Sactepe ile Kızılyokuş arasında kısmen hazırlanmış ve kısmen haricden gelecek taş ile yeniden inşa edilecek olan 17 kilometrelilik şose ile tesviye ve imalatı snaiye ve tamiratı mütemadiye ve Ekib binaların noksanlarının 99,889 lira 84 kuruş bedeli keşfi üzerinden ikmalî inşaatı görülen lüzum üzerine yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme 30/4/1937 cuma günü saat on beşte hükümet binası içinde Nafia Müdürlük odasında Transit Yolu İnşaat Komisyonunda yapılacaktır. Evrakı keşfiye ve şartname ve mukavelenemesi ve buna müteferrik bütün evrak Erzurum ve Ağrı Vilâyetleri Nafia Müdürlüğünde görülebilir gibi 500 kuruş mukabilinde Erzurumda İran Transit Yolu İnşaat Müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 6,245 liradır. İstekliler Resmî gazetesinin 7/5/1936 gün ve 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye göre Nafia Vekâletinden alınmış vesikalari ihtiva etmek suretile 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununun 38 inci maddesindeki sarahat dairesinde tanzim edebilecekleri teklif mektuplarını 30/4/1937 cuma günü saat on dörtte kadar Transit Yolu İnşaat Komisyonuna vermeleri lâzımdır. Postada gecikmeler kabul edilmez. (2350)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

I — 100 x 150 ebadında 300 adet yün bayrak pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık 7/V/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mubayaaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
III — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde yedi buçuk güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (2281)

I — Şartname ve katalogu mucibince 25 adet hassas terazi pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık 7/V/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde yedi buçuk güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (2278)

4000 metre yeşil yağlı kanepeçe
6000 beyaz

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 2 kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlık 12/V/937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (2339)

((HAVZA)) da pazarlıkla elektrik tesisatı

Nafia Vekâletinden tasdikli projesi mucibince şehrimizde yapılacak - Bina ve direkler haric - 17785 lira bedeli keşifli elektrik tesisatının kapalı zarf ile eksiltmesine müddeti içinde talib bulunmadığından 1 nisan 937 den itibaren her bir ay müddetle toptan veya parça parça yaptırılmak üzere pazarlığa bırakılmıştır.

İstekliler her türlü tafsilât ile, proje ve fennî şartname ve diğer

INKIBAZI, HAZIMSIZLIĞI, MİDE
EKŞİLİK VE YANMALARINI

M A Z O N MEYVA TUZU

giderir. Hiçbir zararlı ve müshil maddesi yoktur. Şeker hastalığı olanlar bile alabilirler. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülayimdir. Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz.

MAZON isim, HOROZ markasına dikkat. Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu. İstanbul Yenipostane arkasında No. 47

EMLÂK ve EYTAM BANKASI

31 Birincikânun 936 vaziyeti

Henüz talep edilmemiş his. senedleri B. T.	8.902.450,00	SERMAYE:	20.000.000,00
Derdesti tahsil A. hissesi.	2.881.601,66	İHTİYATLAR:	170.580,94
K A S A :		Nizami ihtiyat akçesi.	
Banknot.	98.671,00	Tahsis edilmiş karşılıklar	225.507,02
Gümüş	510,00	Muhabir bankalar	79.066,82
Ufak paralar	13.234,11	MEVDUAT:	
		İbrahimde cari hesaplar.	1.156.386,34
Dahili muhabir bankalar	112.415,11	Preavili hesaplar	1.067.549,29
Hazine bonoları	908.599,90	Vadeli hesaplar	600.071,74
Senedat cüzdanı		TASARRUF MEVDUATI:	
İskonto senedleri	454.054,34	Vadesiz	1.854.520,13
İs. Ed. Müt. ve Eyt. maaşları	718.894,77	1 aydan 1 seneye kadar vadeli.	19.700,00
Esham ve tahvilât cüzdanı		1 sene ve daha fazla vadeli	665.915,47
Borsada kote olanlar		EYTAM MEVDUATI:	
% 5½ faizli hazine bono.	949.500,—	Muhtelif alacaklılar.	3.005.872,46
Diğer esham ve tahvilât	1.603.160,10	Taleb olunmamış temettü ve kuponlar	2.235.697,79
Borsada kote olmıyanlar	150.002,00	Kabullerimizden dolayı alacak	75,71
AVANSLAR:		Nâzım hesaplar	12.996.250,00
Esham mukabili avans	96.026,34	Kâr (X)	36.224.796,28
Altın ve gümüş üzerine avans	30,54		568.677,72
Senedat mukabili avans	34.743,26	(X) 28.433,89 lirası statü mucibi ihtiyat	
Teminatı mütenevvia M. avans	13.801,30	28.433,89 lirası bankalar kanunu mucibi ihtiyat	
BORÇLU CARİ HESAPLAR:		511.809,94 lirası matlûbatı meşkûke için previzyon olarak tahsis edilmiştir.	
Kefalet mukabili krediler	6.615,08		
Hazine kefaleti mukabili H. cariler	572.954,16		
İpotek mukabili avanslar	1.275.623,76		
Tah. edilecek satış taksitleri	6.936.885,78		
İpotekli ikrazat	121.940,52		
İpotekli ticari H. cariler	261.600,74		
İnşaat üzerine avans			
MENKULLER:			
GAYRİMENKULLER:			
(X) Hisse iştirak mukabili G. M.	1.347.935,44		
Banka hizmetine tahsis edilener	392.053,74		
Diğer gayrimenkuller	733.621,79		
MUHTELİF BORÇLULAR:			
Kabullerimizden dolayı borçlular.			
Nâzım hesaplar.			
(X)			
(248.000.— liraya sigortalıdır)			
M. V.			
			80.870.667,71

EMLÂK ve EYTAM BANKASI

31 - 12 - 1936 tarihindeki kâr ve zarar hesabı

ZİMMET

MASRAFLAR

Maaş ve ücretler
İdare masrafları
Vergi ve harçlar
Verilen faizler
Muhtelif zararlar
Amortismanlar
Kâr.

M. V.

T. L.
289.761,53
106.387,84
45.177,03

YEKÜN

441.326,40
599.254,43
25.591,32
20.257,33
568.677,72
1.655.107,20

MATLUB

YEKÜN
1.054.143,67
487.597,29
113.366,24

1.655.107,20

TURAN

Bugün
YÜZÜNÜZDE
BİR CAZİBE VAR.

Evet ciciğim!
PERLODENT diş macunu
SAYESİNDEDİR.

KALORİFER MALZEMESİ

Ankarada Beynelmillel Kömür Sergisinde gösterilen meşhur Strelbel kalorifer malzemesinden muhtelif cins ve eb'adda kazan, radiatör ve kalorifer tesisatı için her cins borular ve bütün malzeme İstanbulda Galata Tünel caddesi No. 48. MİHRAN GESAR OĞULLARI ticarethanesinde satılmaktadır. Telefon: 40308.

Zile Şarbaylığından:

Belediyece bir adet seyyar etüv makinesi satın alınması münakasaya konulmuştur. Makine 0,35 metre mikâbi hacmi istabisinde ve 100 derececi hararete mütehammil olacaktır. Taliblerin yevmi ihale olan 30/4/1937 tarihine kadar Belediyeye müracaat etmeleri ilân olunur. (2137)

LİMAN KOOPERATİF ŞİRKETİ GALATAYA NAKLETTİ

Liman İşletme İdaresinin Galataya nakledilmesi hasebille Kooperativimiz Galatada Karaköyde Abdullah Efendi lokantası yanındaki büyük mağazayı kiralamış ve oraya taşınmıştır. Ortaklarımızla sayın müşterimize yeni mağazamızın yerini bildirir ve yeni yapılan tenzilattan istifade etmelerini tavsiye ederiz.

İDARE MECLİSİ

İstanbul Posta T. T. Vilâyet Müdürlüğünden:

Ankara ve İstanbul telsizleri ihtiyacı olarak İstanbul piyasasından alınacak 166 kalem hürdavat malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 11/5/1937 salı günü saat 14 te İstanbul Yenipostane binası birinci katta İstanbul P. T. T. Müdürlüğünde müteşekkil Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 1185 lira muvakkat teminat 88 lira 88 kuruştur. Taliblerin şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalemine müracaatleri. (2331)

Çatalcada Çadırtepe çayırılarından:

Büyük Yalakh ve İzzeddin ve Muha çayırını otlarının müzayedesini 2 mayıs 937 pazar gününe tehir edilmiş olduğundan isteklilerin o gün Çatalcada idare heyetine müracaatleri ilân olunur.

İstanbul Posta T. T. Vilâyet Müdürlüğünden:

Kumkale - İmroz ve Gelibolu - Lâpseki deniz telgraf kablolarının tamir ve ıslahı işinde kullanılmak üzere en az 25 en çok 30 gün müddetle bir romkörk veya vapur kiralınması pazarlığa konulmuştur. Pazarlık 30/4/937 tarihine musadif cuma günü saat 14 te İstanbul Büyük postane binası birinci katta İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünde müteşekkil Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 2250 lira, muvakkat teminat 168 lira 75 kuruştur. Taliblerin şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr Müdürlük idari kalemine ve şartnamesinde istenilen vesika ile birlikte pazarlık gün ve saatinde Komisyon müracaatleri. (2329)

MAKİNE RESSAMI ARANIYOR

Karaağaç

Alominyum Matara Fabrikası

İçin bilimsel bir makine ressamı aranacaktır. Talib olanlar Karaağaçta doğrudan fabrika idaresine müracaat etmelidir. Telefon No. 49082

Kültür Bakanlığından:

Oğunluk ve mezuniyet sınavlarında bir gruptan muvaffak olamayıp ta İstanbul Üniversitesine devam eden erkek talebenin sınavları Kabataş, kız talebenin sınavları İstanbul Kız Lisesinde, Ankara Dil, Tarih - Coğrafya Fakültesine devam eden kız ve erkek talebenin sınavları da Ankara Gazi lisesinde 26 - 30 nisan 937 de yapılacaktır. İlgili talebenin devam etmekte oldukları Fakülteler Dekanlıklarından alacakları fotoğraflı vesikalarla sınavların yapılacağı okullar direktörlüklerine müracaatleri lâzımdır. (2325)

BASURA ÇARE

HEDENSA

Ameliyatsız basur memelerini mahveder, kanı, ağrıyı derhal keser, bütün dünyada şöhrat bulmuş, yüzlerce profesörün takdimnamelerini kazanmıştır.

SİNİR, ÇARPINTI ve BAYGINLIGA

NEVROL CEMAL

Hiddet, merak ve korkudan bayılanlar, siniri, hafakani, çarpıntısı tutanlar 20 damla «Nevrol Cemal» alınca hemen açılırlar. Evinizde bulundurunuz, onsuz yolculuğa çıkmayınız. Bu meşhur «Nevrol Cemal» i alırken «Cemal» ismine dikkat ediniz.

ADEMI İKTİDARA

FORTESTİN

Pek müessir bir ilaçtır. Bel gevşekliğini geçirir. Vaktisiz ihtiyarlıyanları gençleştirir. Süstimal edilmiş yorgun vücudları dinleştirir. Yalnız ismine dikkat ediniz.

HAŞARAT Hastalık ve ölüm getirir

FAYDA

Haşaratı Yumurtalarile Beraber imha eder

Bütün yaz bu muzır haşarattan kurtulacak ve rahat edeceksiniz. Bilhassa apartmanlarda, mutfaklarda yemeklerinizi, erzaklarınızı telvis eden hamam böceklerini FAYDA ile öldürünüz.

İktisad Vekâleti İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

Esas mukavelenamesi mahallî kanunlarına göre tanzim ve tescil edilen ve 30 ikinciteşrin 1330 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiyede tescilli istenen, merkezi Vevey şehrinde bulunan İsviçre tabiiyetli ve 5.000.000 İsviçre frankı sermayeli «Nestle And Anglo-Süis Kondensed Milk Kompani Limited» şirketinin Vekâlete verilen evrakı tetkik edilerek muvafık görülmüştür.

Bu evrak arasındaki vekâletnameye göre şirketin Türkiye umumî vekilliğine şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarıyla hazır bulunmağa salâhiyetli olmak üzere tayin olunan İstanbulda Feriköyde Arpasuyu sokak 27 No.da (Fransız Rais) dir

Keyfiyet tetkik edilerek kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

**BÜTÜN DÜNYA
POKER**

Tıraş bıçaklarını kullanıyor.
Siz de alınız.

POKER PLAY

markasına dikkat ediniz.

İlgın Urayının Açık Eksiltme Usulile Yaptıracağı Su İşleri İlanı

1 — Memba üzerine yapılacak muhafaza havuzu ve kaptaj.
2 — İsale güzergâhı hafriyatı ve boru vaz'ileri.
3 — Çelik isale boruları ve aksami hususiyeleri.
İlgın kasabasına isale edilecek olan 7565 lira 71 kuruş bedelli keşifli su tesisatı 4 mayıs 1937 ve tesadüf eden salı günü saat 15 te ihale edilmek üzere açık eksiltme konulmuştur.
Eksiltme girebilmek için bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçesi veya o nisbette banka mektubu veya 2490 numaralı kanunun 17 inci maddesinde tasrih edilen esham ve tahvilâta Nafia Bakanlığında alınmış müteahhidlik vesikasını ihaleden evvel İlgın Şarbaylığına vermeleri lâzımdır.
Bu husustaki evrakı keşfiye ve projeleri görmek ve şeraiti münakasası anlamak isteyenlerin İlgın Şarbaylığına müracaat etmeleri ilân olunur. (2264)

KAŞE

NEOKALMİN

**GRIP
NEZLE
BAŞ VE DİŞ
AĞRILARINI KESER**

ERGO

NASIR İLACI KANZUK

DOKTOR JEMŞİN

Amerikada uzun tetkikat neticesi olarak bulduğu bir formüldür. KANZUK NASIR İLACI en eski nasırları bile kökünden çıkarr. Ciddi ve şayanı itimad bir nasır ilacıdır.

İNGİLİZ KANZUK Eczanesi
BEYOĞLU - İstanbul

Profesör K. Kömürca'nın

Ameli ve tatbiki kambiyo	Kr. 35
Yeni muhasebe usulü	122,50
Ticari malûmat ve bankacılık	105
İktisad ilmi	87,50
İktisad muhasebeleri (şirket, sanayi, ziraat, banka)	175
Ticari ve mali hesap 1 inci kısım	70
Zihni hesap kaideleri	20
Logaritma cetvelleri (yeni rakam)	56
Yeni hesabi ticari (mufassal eser)	200
Mali cebir (istikraz ve sigorta hesapları)	100

Başlıca satış yeri: İktal Kitabevi

Pektorin Pektorin

Pektorin..

- Öksürüğünüz mü var ?
- Neze mi oldunuz ?
- Bronsite mi tutulduunuz ?

Pektorin'den şaşmayınız!

Pektorin Pektorin Pektorin

KUTUSU 45 KURUŞ
BEŞİR KEMAL-MAHMUT CEVAT ECZANESİ, SİRKEÇİ

LAKSOJEN

Tabii müshil

Barsakları tamamen temizleyen tabii ve nefis müshil çikolatasıdır. Fenin harikası olan bu tabii çikolata alınması en kolay ve en iyi bir müshildir. Tansiyonları yüksek hastalara, kadınlara ve küçük yaşta çocuklara itimadla verilir. En küçük yaşta çocuklar LAKSOJEN'i çikolata gibi lezzet ve iştihâ ile yerler. Bütün eczanelerden arayınız.

Yün ve pamuk ipliği

VE AKMEŞE VE SAİRE İMALİNE MAHSUS TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

1937 senesi martının 22 sinde adı surrette toplanan hissedarlar umumî heyetinde 1936 senesi safi kârından temettü hisseleri tevzii tarihlerinin tayini hususu İdare Meclisine bırakılmış olduğundan şirketin hisse senedlerine 26 numaralı kupon mukabilinde tediyesi heyette tasvib edilen temettüün 28 nisan 1937 tarihinden itibaren tesviyesine başlanması bu ke-re meclişçe karar altına alındığı alakadarların malûmu olmak üzere ilân olunur.

İdare Meclisi

DOKTOR
HASAN FERİD CANSEVER
Birinci sınıf iç hastalıkları Uzmanı
Pazardan başka her gün sabahın öğleye kadar hastalarını meccanen muayene eder.
Beyazid Nahiye Müdürlüğü yanında

Antika alıyorum

Eski Türk eserleri, gümüş, tahta, bakır, Beykoz ve sair işlerle eski yağlıboya tablo, gravür, porselen, fayans vazo ve biblolar, bronz heykeller, her nevi salon tezyinat eşyası alıyorum.
Beyoğlunda İstiklâl caddesinde eski Polonya sokağında Merkez apartmanı (1) numaralı dairede mimar Knol.

İLÂN

İstanbul İkinci Noteri

Dairem memurlarından olup 936 senesi nisan ayı sonunda vazifesine nihayet verilen Behçetin o zamandan itibaren dairece bir alakası kalmadığını görülen lüzum üzerine ilân eylerim.

BİOCEL... Cild hüceyratı merkezinden istihsal edilmiş cild için yeni ve kıymetli bir cevher

28 gün zarfında yaşlı kadınları
daha genc gösterir.

Cildinizin genc, terü taze ve pembe kalması için onu
besleyiniz. Artık buruşukluklar kalmadı.

25 yaşınızdan sonra; cildiniz, kıymetli BioceLini kaybetmeğe başlar. Eğer hemen beslenip ihya edilmezse buruşup solar ve ihtiyarlar.

50 yaşlarında milyonlarca kadınların karakterleri genc olabilir. Fakat, ihtiyarlaşmış gibi göründükleri cihetle erkeklerin yüzünde hiçbir itibarları yoktur. Son zamanlarda büyük bir âlim,

Viyana Tıp Fakültesinin profesörü tarafından keşfedilen bu yeni cild unsurunda kemalî itina ile intihab edilmiş genc hayvanlarda gizlenmiş cild hüceyratı merkezinden istihsal edilmiş saf BioceL vardır. Bu cevher; pembe rengindeki Tokalon kreminde cildinizi beslemek ve gençleşirmek için matlub nisbet dairesinde mevcuttur. Geceleri yatmadan evvel kullanınız. Beyaz

rengindeki (yağsız) Tokalon kremi sabahları kullanınız. Terkinde «Beyaz Oksijen» bulundugundan birkaç gün zarfında birbirinden daha beyaz üç levin üzere cildinizi şayanı hayret bir surette beyazlatır. Siz de hemen bu iki kremi kullanmağa başlayınız. Memnuniyetbahş neticesinden son derece memnun kalacaksınız.

BİOCEL tesirini gösterdi

Tecrübe edebiliriz. BioceL'i zengin bir cilde malik olan 50 yaşlarında bir kadın 30 ve 30 yaşlarında bir kadın 24 yaşında görünebilir. Genc kızlar da hiçbir vakit göremeyecekleri şayanı hayret bir tene malik olurlar.

BİOCEL'li TOKALON KREMİNİ KULLANINIZ VE HER SABAH DAHA GENC GÖRÜNÜZÜZ.

Binlerce Tokalon müşterisinden müessesemize mektub yazarların müşahedeleri kendiliğinden gelen en kıymetli delillerdir.

(Tokalon kreminden bihakkın istifade ettim. Yüzümdeki çirkin kabarcıklar zail oldu.)

Z. B. H. O. Fatsa

(Tokalon kreminin benim cildimin nescine çok uygun geldiğini itiraf etmeyi bir vazife bilirim. Cildim esmer olduğu halde Tokalon sürdükten sonra beyazlanmakta ve ufak kabarcıklar tamamen zail olmaktadır.)

B. Şehir i. B. M. Eşi Konya

Mektupların asılları dosyalarımızda saklıdır.

Dişlerin abıhayatı

Hiç bakılmamış dişleri bile kısa zamanda temizler, parlattır, sıhhat ve taravetini iade eder. Günde iki defa Radyolin diş macunu ile fırçalanan dişler sağlamlığını ve güzelliğini asla kaybetmez. İşte onun bu abıhayat tesiri sayesinde ki bugün binlerce kişi daima ve yalnız Radyolin kullanmaktadır. Radyolin dişler için bir hayat sigortasıdır. Bunun içindir ki Radyolin icad olduğundanberi Türkiyede sağlam ve güzel dişli vatandaşlar artmıştır ve artmaktadır.

RADYOLİN

Daima Radyolin

Reklâma lüzum yoktur.
Bir tecrübe kâfidir.

Emniyet ve itimad ile çarpıntı, bayılmalar, heyecan ve bütün sinir nöbetlerine
KARDOL
kullanınız.

Sahib ve Başmuharrir: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri
Müdürü: Hikmet Münif

Cumhuriyet matbaası